

INTERREG helyett jön az Európai Területi Együttműködés (ETE)

Határok, amelyek összekötnek

Hamarosan indulnak a határon átnyúló európai uniós programok Magyarországon – jelentette be Bajnai Gordon önkormányzati és területfejlesztési miniszter. Magyarország 2007–2013 között mintegy 200 milliárd forintot fordíthat a határon átnyúló közös programokra. A program a határtérség gazdasági és társadalmi integrációját kívánja erősíteni.

A határon átnyúló együttműködések az egész európai térség fejlesztése és kohéziója szempontjából alapvető jelentőségűek. Ezen programok keretében a különböző tagállamok határ menti megyéi működnek együtt a határon átnyúló gazdasági és szociális kapcsolatok fejlesztésében, erősítve ezáltal a határ menti övezetek felzárkózását, integrációját, a térségbeli országok közötti együttműködést, illetve a helyi közösségek kohézióját.

SZOROSABBRA VONNÁK A KAPCSOLATOKAT

Az Európai Területi Együttműködés keretében az EU belső határai mentén – tehát a tagországok között – valósulnak meg kétoldalú fejlesztési programok. Az ETE Programok az INTERREG programokat váltják fel a 2007–2013-as időszakban. Fő céljuk a határok elválasztó jellegének csökkentése, a határon átnyúló infrastruktúrát és együttműködések fejlesztése, ill. a határ menti közösségek kapcsolatainak erősítése. Magyarország partnerei: Ausztria, Románia, Szlovákia és Szlovénia.

Külön csoportot alkotnak az EU külső határai mentén található azon országok, amelyek csatlakozási tárgyalásokat folytatnak Brüsszellel (pl.: Horvátország), illetve amelyek taggá válásával középtávon számolni lehet (pl.: Szerbia). A kapcsolatok szorosabbra fűzését esetükben az ún.

- Magyarország 19 megyéjéből 15 megye szerepel jogosult területként valamelyik határon átnyúló programban, ill. földrajzi helyzeténél fogva több programban is:
- **Magyarország-Szlovákia:** Győr–Moson–Sopron megye, Komárom–Esztergom megye, Budapest főváros, Pest megye, Nógrád megye, Heves megye, Borsod–Abaúj–Zemplén megye, Szabolcs–Szatmár–Bereg megye
- **Magyarország-Románia:** Szabolcs–Szatmár–Bereg megye, Hajdú–Bihar megye, Békés megye, Csongrád megye
- **Ausztria-Magyarország:** Győr–Moson–Sopron megye, Vas megye, Zala megye
- **Szlovénia-Magyarország:** Vas megye, Zala megye
- **Magyarország-Szerbia:** Csongrád megye, Bács–Kiskun megye
- **Magyarország-Horvátország:** Zala megye, Somogy megye, Baranya megye
- **Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna:** Szabolcs–Szatmár–Bereg megye, Borsod–Abaúj–Zemplén megye

NYÍLT PÁLYÁZATI RENDSZER

A projektek kiválasztásáról a programokat felügyelő és azok stratégiai döntéseit meghozó Közös Monitoring Bizottságok gondoskodnak. A KMB-ben a partnerországok egyenlő arányban képviseltetik magukat. A KMB tagjai a programterületet alkotó megyék (NUTSIII) képviselőiből, ill. esetenként az érintett szaktárcák munkatársaiból kerülnek ki. A projektkiválasztás eljárási szabályait és kritériumait a Közös Monitoring Bizottság hagyja jóvá. Előre definiált projektek nem szerepelnek a programokban, így minden forrás nyílt pályázati rendszerben kerül felhasználásra. Az egyes programokat indító konferenciákon mutatták vagy mutatják majd be az érintett térség képviselőinek. Magyarország adja valamennyi program irányító hatóságát a magyar-osztrák és a magyar-szlovén program kivételével.

ÚJ LEHETŐSÉGEK A MAGYAR KISEBBSÉGEKNEK

A regionalitáson túl az együttműködési programok hatására lehetővé válik a szomszédos országokhoz fűződő kétoldalú államközi és a magyar-magyar kapcsolatok pozitív szinergiája is. Az EU által nyújtott fejlesztési és felzárkózási esélyek lehetőséget kínálhatnak az etnikai kapcsolatok funkcionális kapcsolatokká, a kisebbség-központú kapcsolatok régió-központú kapcsolatokká történő átalakításában. A számos határon átnyúló programok közül kiemelten az erdélyi és felvidéki magyarokat is érintő ma-

Előcsatlakozási Segítségnyújtási Eszközből (IPA – Instrument for Pre-Accession Assistance) támogatja az Unió.

A területi együttműködések harmadik csoportja azok felé az országok felé irányul, amelyek várhatóan tartósan az EU-n kívül maradnak (pl.: Ukrajna). Elkerülendő, hogy az új külső határok mély politikai-gazdasági választóvonalaként húzódjának végig a kontinensen, az EU az Európai Szomszédsági és Partnerségi Eszközből (ENPI – European Neighbourhood and Partnership Instrument) támogat külső határokon átnyúló együttműködési programokat.

gyar-román és magyar-szlovák programok jelenlegi állásáról és támogatási prioritásairól írunk a továbbiakban. A Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Operatív Program lehetővé teszi, hogy sikeres együttműködések alakuljanak ki a határ menti régiók között – mondta Bajnai Gordon önkormányzati és területfejlesztési miniszter március 18-án a program indítókonferenciáján, Temesváron. Szólt arról, hogy határon átnyúló fejlesztésekre 275 millió euró áll Magyarország és Románia rendelkezésére ebben a hét évben az EU és a két ország társfinanszírozásával. A programban infrastruktúrára és közlekedésre 134 millió eurót, gazdasági és szociális kohézióra 113 millió eurót, technikai segítségnyújtásra 29 millió eurót szánnak. Erre a forrásra a határ két oldalán négy-négy megyéből pályázhatnak.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS TERÜLETEI

- A határon átnyúló közlekedés fejlesztése
- A határon átnyúló kommunikáció javítása
- Környezetvédelem, a közös természeti források hatékony felhasználása
- Határon átnyúló üzleti együttműködés támogatása, üzleti infrastruktúra fejlesztése
- Együttműködés ösztönzése a kutatás-fejlesztés és innováció területén
- Együttműködés a munkaerőpiacon, oktatásban
- Egészségügy és közös veszélyelhárítás
- Közösségek közötti együttműködés

KLASZTEREK KOOPERÁCIÓJA

Borbély László, Románia fejlesztési, középítkezési és lakásügyi minisztere fontos programnak nevezte a magyar-román határon túli együttműködést. Kiemelte: Románia legnagyobb határon átnyúló programja a most induló. Az együttműködési lehetőségek közül kiemelte az építési vállalkozások klasztereinek kooperációját, egy-

más cégeinek támogatását, a vállalatok minőségi munkájának garantálását uniós tanúsítványokkal, akkreditációval. Ugyancsak szoros együttműködést sürgetett a miniszter a Tisza és a Duna térségében, többek között a turizmus, a területfejlesztés terén.

Szilárd lábakon áll program, így komoly gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődést eredményezhet a térségben – vélekedett Colin Wolfe, az Európai Bizottság illetékes regionális igazgatója. Szerinte Magyarországnak és Romániának a saját erősségeikre építkezve kell megvalósítani az előirányzott közös fejlesztéseket, többek között a közlekedés, kommunikáció, a környezetvédelem, az üzleti együttműködés, a kutatási-fejlesztés és innováció, az oktatás és foglalkoztatás terén.

Borbély László és Bajnai Gordon egyaránt úgy vélekedett, hogy a határon túli együttműködésben is ki kell használni a pólusvárosok – például Debrecen és Nagyvárad, illetve Szeged és Temesvár – fejlesztéséből adódó helyi lehetőségeket. Elhangzott: a nagy forgalmú közutak tehermentesítését újabb határátkelők nyitásával lehet megoldani.

MAGYAR-SZLOVÁK HATÁR MENTI FEJLÉSTÉSEK

A szlovákiai és magyarországi regionális fejlesztési ügynökségek, önkormányzatok, valamint nonprofit és társadalmi szervezetek február 26-án a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és a Miniszterelnöki Hivatal Kisebbség- és Nemzetpolitikai Szakállamtitkárságának szervezésében tartottak szakmai konzultációt.

A konzultáció középpontjában az Európai Területi Együttműködés magyar-szlovák határszakasz operatív programja állt. Az operatív program prioritásai a határ menti térségek gazdasági fejlesztését, a környezeti és a természeti értékek védelmét, a határokon való átjárás megkönnyítését, valamint a térségekben élők emberi kapcsolatainak fejlesztését egyaránt szolgálják. Az operatív program finanszírozására 2013-ig közel 200 millió eurót terveztek be.

A program kedvezményezettjei a régiók nonprofit szervezetei, elsősorban az önkormányzatok és azok társulásai, a vállalkozók közös szervezetei, valamint a civil szervezetek. A pályázatok benyújtásánál alapvető kritérium, hogy minden program a partnerek által közösen kidolgozott, a határ két oldalán egyaránt eredményt hozó legyen. Így a program – a korábbi INTERREG programok továbbfejlesztéseként – szoros együttműködést igényel a két ország határ menti szervezeteitől.

A február 26-ai konzultáción a résztvevők a közelmúltban elfogadott operatív program tartalmát tekintették át és megismerkedtek az operatív program eljárási szabályaival. A szervezetek segítséget kaptak a későbbiekben induló pályázatok szakszerű megfogalmazásához is. A megbeszélésen a résztvevők konzultáltak a szükséges együttműködésekről és tájékoztatást kaptak a közös programtervezésről, melynek célja, hogy a szlovák magyar határszakaszon mielőbb megkezdődhessen az uniós források fogadására való felkészülés.

A kormányok elvégezték a feladatukat. Most a program intézményein és a kedvezményezetteken a sor, hogy minél sikeresebb és minél nagyobb hatású projektek szülessenek.

Kondert Annamária

Összhangban Brüsszellel

Budapesti látogatása során *Danuta Hübner* regionális politikáért felelős biztos pozitívan nyilatkozott hazánk fejlesztési politikájáról, mely véleménye szerint teljes mértékben összhangban van a Bizottság célkitűzéseivel és hosszabb távú terveivel.

A biztos pár napos látogatásra érkezett hazánkba, hogy helyben informálódjon az európai támogatások hazai felhasználásával kapcsolatban, illetve tárgyalásokat folytasson magyar partnereivel a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikával kapcsolatban. Hübner ennek keretében találkozott a hazai fejlesztéspolitika legfontosabb szereplőivel, a budapesti megbeszélések után az uniós támogatásokra leginkább támaszkodó észak-magyarországi és az észak-alföldi régió döntéshozóival egyeztet.

A miniszterelnök a biztossal folytatott megbeszélése után büszkén számolt be arról, hogy hazánk még mindig első helyen áll az unió fejlettségbeli különbségek enyhítését célzó fejlesztési támogatásainak leköltésében. Éppen ezért – ahogy a miniszterelnök fogalmazott – hazánk továbbra is egy erős, de rugalmasabb kohéziós politika mellett foglal állást, mely egyébként egybevág a Bizottság távlati elképzeléseivel is. Mint fogalmazott, a versenyképesség és a kohéziós politika nem egymás ellenségei, és nem kell választani a kettő között – ahogy azt számos fejlettebb ország hangoztatja – hanem a kettő épp egymást erősíti, ennek megfelelően a fejlesztéspolitika 2013 utáni átalakításáról szóló vitában Magyarország következetesen a „kohézió barátai” mellett foglal állást.

A kormányfő az eredményekkel kapcsolatban szólt arról is, hogy az unióhoz való felzárkózás egy hosszú folyamat, ami nem egyik napról a másikra hozza meg a kívánt jólétet az állampolgárok számára. Mint fogalmazott, hosszú időnek kell még ahhoz eltelnie, hogy a magyar állampolgárok is ugyanolyan életszínvonalon élhessenek, mint mondjuk német vagy spanyol társaik. Ugyanakkor kiemelte: a hatalmas volumenű beruházások lassan beérnek, és egyre több ember életére lesznek pozitív hatással mindennapi életük során.

Hübner a Bizottság képviselőjében méltatta, hogy hazánk mindent megtesz annak érdekében, hogy a kohéziós támogatásoknak ne csak egy kivételezett, szűk réteg legyen hasznélvezője. Elismerte azt a törekvést is, mellyel a magyar kormány igyekszik megtalálni az egyensúlyt a magyar versenyképesség szempontjából ki-

emelt területek fejlesztési támogatása, valamint a leginkább leszakadni látszó térségek felzárkóztatása között. A biztos asszony külön kiemelte a regionális növekedési pólusok szerepét, és üdvözölte ezt a kezdeményezést, mellyel Magyarország a kedvezőtlen helyzetben lévő régiók növekedését igyekszik biztosítani.

Magyarországi látogatása során a biztos *Bajnai Gordon* önkormányzati és területfejlesztési miniszterrel közösen útjára indította a dél-kelet európai nemzetközi együttműködési programot. A kezdeményezés elsősorban a környezetvédelem, az információs társadalom és a vállalkozói készség területén jelent egyfajta együttműködési keretet 16 térségbeli ország (nyolc uniós, hat nyugat-balkáni ország valamint Ukrajna és Moldova) számára.

Forrás: Euvonal

Start előtt az Európai Innovációs és Technológiai Intézet

Második olvasatban is támogatta az EP az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (ETI) létrehozásáról szóló jogszabályt. Ha minden jól megy, már a nyáron megkezdheti munkáját az új EU-s intézet, amelynek egyik lehetséges székhelye Budapest.

Az ETI felsőoktatási intézményeket, kutatóközpontokat, cégeket választ ki arra, hogy azok autonóm tudományos és innovációs társulásokat (TIT) hozzanak létre. Ezek mindegyike legalább három darab, legalább két tagállamból való partnerszervezet együttműködése lesz. Minden TIT-ben kell lennie legalább egy felsőoktatási intézménynek és egy magánvállalkozásnak. A TIT-tag egyetemnek az ETI-megjelöléssel különböztethetik meg diplomáikat, okleveleiket.

Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet a 2008. január elsejével kezdődő hat éves időszakban mintegy 2,4 milliárd euróval gazdálkodhatna az elképzelések szerint. Ebből – ha a Bizottság javaslatát elfogadják – 308,7 millió eurót adnának közösségi pénzből a képviselők. A többi az intézmény saját tevékenységéből, állami hozzájárulásból, az Európai Beruházási Banktól és a magánszférából jönne össze.

A vitában felszólaló *Hegy Gyula* (szocialista képviselő) azt mondta, az Európai Innovációs és Technológiai Intézet felállítása jelentős lépés annak érdekében, hogy Európa – akárcsak az elmúlt évszázadokban – a tudományos és technológiai fejlődés központja legyen. „Kormányom, nemzeti és a tudósok nevében Budapestet aján-

Rövidhírek

Egyetértés az éghajlatváltozás elleni küzdelemlről

Az Európai Unió (EU) brüsszeli csúcstalálkozójának résztvevői megállapodtak abban, hogy egy éven belül egyetértésre jutnak az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentési szabályairól, valamint a megújuló energiaforrások felhasználásával kapcsolatos célkitűzésekről – közölték az egy EU-elnökségi sajtótájékoztatón. Janez Jansa, az EU soros elnökségét ellátó Szlovénia miniszterelnöke elmondta: az Európai Bizottság ambiciózus javaslatokat terjesztett elő, ezeket a csúcstalálkozó résztvevői remélhetőleg támogatásukról biztosítják, és a konkrét célkitűzésekről is legkésőbb jövő év elejéig meg fognak állapodni.

Az energiapiac liberalizálását ez év júniusra, az energia- és a klímaváltozási csomag elfogadását pedig decemberre tervezik, azzal, hogy jövő márciusig egyetértésre kell jutni az Európai Parlamenttel. Az Európai Bizottság közben elvetette azt a brit javaslatot, amelynek értelmében csökkentenék a környezetbarát, illetve energiatakarékos „zöld” termékek – hűtőszekrények, villanykörték, tisztítószeres és egyéb – forgalmi adóját.

Folynak az EU-orosz csúcs előkészületei

Az Európai Unió külügyminiszterei március végén tartott brdo-i informális megbeszélésének fő témája a közösség Oroszországgal való viszonya volt.

A miniszteri találkozó első napját a soros elnökséget betöltő szlovén kormány a júniusban, Szibériában sorra kerülő EU-orosz csúcstalálkozóra való felkészülésre szánja, ahol először találkozik az unió vezetőivel a májusban hivatalba lépő új orosz elnök, Dmitrij Medvegyev. Számos tagállam jelezte, hogy a Moszkvával való viszony javítását tartaná kívánatosnak, és ennek érdekében stratégiai együttműködést kellene kialakítani elsősorban a kereskedelem, az energiapolitika és az emberi jogok terén. Ez legutóbb Lengyelország és Litvánia ellenállása miatt hiúsult meg. A varsói kormányzat időközben jelezte, hogy hajlandó felülvizsgálni korábbi álláspontját, mivel Oroszország feloldotta a lengyel hús-

lom az ETI központjának székhelyéül” – mondta Hegyi. A képviselő hozzátette: a magyar tudományos teljesítményen túl az is emellett szól, hogy Budapest kellemes és izgalmas hangulatot tudna nyújtani.

Forrás: EUvonal

Ausztria, Hollandia és Észtország az EU éltanulói

A londoni Center of European Reform nevű elemző központ legfrissebb tanulmánya alapján az utóbbi évben Skandinávia mellett Ausztria, Hollandia és Észtország haladt leginkább az unió által kijelölt gazdasági reformok útján, míg Olaszország és Görögország teljesített a leggyengébben.

A „VIII. Lisszaboni Eredménytábla” című elemzés a Lisszaboni Stratégia célkitűzései szempontjából vizsgálja a tagállamok gazdasági tevékenységét. Az elemzés a 27 tagállam teljesítményét értékeli gazdasági eredményeik és a versenyképességi célkitűzések megvalósítása alapján.

Ahogy tavaly, úgy idén is a skandinávok állnak a tábla élén: Dánia és Svédország hagyományosan jó mutatókkal büszkélkedhet a szociális méltányosság, a munkaerő-piaci teljesítmény, környezeti fenntarthatóság, valamint az innováció tekintetében is. Ugyanakkor a jelentés szerint Dánia a 2000 óta alacsony gazdasági növekedés miatt, Svédország pedig a magas fiatalok munkanélkülisége miatt nem tekinthető az „év hősné”.

A dokumentum Ausztria, Hollandia és Észtország tavalyi teljesítményét dicséri leginkább. A harmadik helyre rangsorolt Ausztria sokat tett a felesleges bürokrácia visszaszorítása, valamint a foglalkoztatás növelése érdekében, míg Hollandia, melyet a jelentés a térség legsikeresebb országának nevez, magas termelékenységi és foglalkoztatottsági rátái miatt került az élbolyba. A tizenegyediként rangsorolt Észtország elsősorban az egy főre eső GDP hihetetlen ütemű növekedésének, valamint a munkaerő-piaci és gazdasági környezet javítása érdekében kifejtett tevékenységének köszönhetően kapott dicséretet.

Az értékelés Olaszországgal kapcsolatban a legkritikusabb, megjegyezve, hogy bár az ország 1997-ben még jobban teljesített, mint az Egyesült Királyság vagy Franciaország, mára teljesen leszakadva, az összesített elemzésben a legkevésbé sem előkelő 23. helyet mondhatja csak magáénak. A másik legerőteljesebben kritizált ország Görögország, mely olyan területeken mutat jelentős lemaradásokat, mely-

lyel konzerválhatja leszakadó pozícióját: az új technológiák adaptálása mellett a görög oktatási rendszer is számos problémával küzd, emellett a jelentés a görög gazdasági környezetet tartja az egyik legkedvezőtlenebbnek az uniós vállalkozások szempontjából.

Magyarország szintén az eredménytábla alján kapott helyet, összesítésben a hatodik legrosszabban teljesítő ország. Budapest elsősorban a munkaerőpiac változatlansága miatt kapott kritikát, kiemelve, hogy 2000 óta jóformán nem nőtt a foglalkoztatás aránya, és a munkanélküliek között változatlanul igen nagy arányban szerepelnek különböző hátrányos helyzetű csoportok. Az elemzés szerint Magyarországon túlságosan nagy a versenyt torzító állami támogatások aránya. A velünk együtt csatlakozott országok közül csak Lengyelország és Málta mondhat rosszabb mutatókat magáénak.

Forrás: EUvonal

Az unió elítél, de nem bojkottál

Az Európa Tanács soros elnökségét betöltő Szlovénia után a tibeti események kapcsán az Európai Bizottság is nyugalomra intette a szembenálló feleket. Az unió elítéli az erőszakot, azonban álláspontja szerint az olimpiai játékok bojkottja nem a megfelelő válasz.

Mind a tibeti tüntetőket mind pedig a pekingi vezetést az erőszaktól való tartózkodásra szólította fel az Európai Bizottság külügyi szóvivője, miután lejárt a kínai kormányzat által a zavargások beszüntetésére megszabott határidő. *Christiane Hohmann* ugyanakkor elutasította a pekingi nyári olimpiai játékok bojkottját.

A Bizottság szerint az Olimpia bojkottja nem lenne helyénvaló megoldás, viszont a szóvivő elmondása szerint egyelőre nem merült fel, hogy a Bizottságot *Barosso* elnök vagy valamelyik biztos képviselje az augusztusban megrendezésre kerülő sporteseményen. *Javier Solana*, az unió kül- és biztonságpolitikai főképviseleje ugyanakkor jelezte, hogy ott szeretne lenni a pekingi játékokon.

A bojkottot az Európai Bizottság oktatásért és sportért felelős biztosa, *Ján Figel* is elutasította a tagállamok sportminisztereivel valamint a Nemzetközi Olimpiai Bizottság képviselőivel való megbeszélését követően. Hasonló véleményen volt az Európai Parlament elnöke és német kancellár is: mindketten a békés úton való rendezésre szólították fel a szembenállókat.

Rövidhírek

termékekre kivetett exportkorlátozása. Ugyanakkor a két ország továbbra is aggályosnak tartja az oroszokkal való együttműködést a Kreml emberi jogokkal, valamint Moldáviával és Grúziával kapcsolatos álláspontja miatt. Litvánia és Oroszország viszonyát emellett még energiaellátással kapcsolatos viták is terhelik.

Közteherviselés

a környezetvédelmi vállalásokban

Egyenlően kell elosztani a tagországok között az Európai Unió ambiciózus környezetvédelmi céljainak elérése miatt keletkező terheket – erősítették meg az EU-tagállamok vezetői brüsszeli csúcstalálkozójukon. A közös nyilatkozat tervezete szerint a kormányfők eldöntötték, hogy egy éven belül konkrét uniós jogszabályokba kell önteni a tavalyi vállalásokat, köztük a légszennyezés 20 százalékos csökkentését és a megújítható energiaforrások részarányának 20 százalékra növelését.

Egyetértés született egy mediterrán unió létrehozásának tervét illetően. Az elképzelés Nicolas Sarkozy francia államfőtől származik, de a javaslat időközben sokat finomodott. Már nem zárja ki azokat az EU-országokat, amelyek nem határosak a Földközi-tengerrel, és nem von el forrásokat az unió keleti szomszédságpolitikájának finanszírozási kereteitől.

Kevesebbet költött

az EU kutatás-fejlesztésre

Elmarad a céltól a kutatás-fejlesztésre fordított összeg az Európai Unióban. Az unió 27 tagországa a hazai össztermék 1,84 százalékát, azaz 210 milliárd eurót fordított kutatásra és fejlesztésre 2006-ban, közölték az EU statisztikai hivatalában. Ez ugyanannyi, mint 2005-ben, sőt, 2000-hez képest némiképp csökkent is, mert akkor 1,86 százalék volt az arány. A lisszaboni stratégia értelmében a kutatásra-fejlesztésre költött összegnek 2010-re el kell érnie a GDP 3 százalékát. 2006-ban az első helyen Svédország állt, a GDP 3,89 százalékával, a második Finnország 3,45 százalékkal, a harmadik Németország 2,51 százalékkal.

Az Európai Unió hozzáállását csalódottan fogadta International Campaign for Tibet EU-ügyekért felelős igazgatója. *Vincent Metten* megítélése szerint Javier Solana az események pontos ismerete nélkül, elhamarkodottan nyilatkozott, míg a Bizottság álláspontjában azt kifogásolta, hogy az egyenlő mértékben teszi felelőssé a két félt a válság kialakulásában. Metten szerint az Uniónak Tibet függetlensége ügyében a koszovóihoz hasonló álláspontot kellene képviselnie és közvetítőként kellene támogatnia a problémás kérdések rendezését.

Forrás: EUvonal

Új informatikai pályázatok jelentek meg

Március 31-én hirdették meg az idei első informatikai kiírásokat a Gazdaságfejlesztési operatív program (GOP) és a Közép-Magyarország operatív program (KMOP) keretében, s ezekre 2008. május 5-étől várják a pályázatokat.

A küszöbönálló négy új felhívásnál összesen csaknem hatmilliárd forint támogatásra lehet majd pályázni és együttesen 600-700 nyertes várható.

Az e-kereskedelem és egyéb e-szolgáltatások fejlesztését (kódjel: GOP 2.2.3, KMOP 1.2.7), valamint a vállalati folyamatmenedzsment támogatását (kódjel: GOP 2.2.1, KMOP 1.2.) szolgáló kiírásoknál egyaránt alapvető célkitűzés a kkv-szektor jövedelemtermelő képességének erősítése az információs és kommunikációs technológiai megoldások hatékony alkalmazása révén.

A tavalyi hasonló kiírások közül e-kereskedelem és egyéb e-szolgáltatások fejlesztésére 415 pályázatot adtak be, s ezek közül eddig 27 projekt részesült támogatásban. Vállalati folyamatmenedzsment támogatására 384 jelentkezést regisztráltak, és eddig 80 projektgazda kapott pozitív választ. A pályázatokat kezelő Mag – Magyar Gazdaságfejlesztési Központ – szerint várhatóan áprilisban valamennyi támogatási döntés megszületik, és a két kiírásra tavaly rendelkezésre bocsátott összesen 4,3 milliárd forintos keretet mind szétosztják a nyertesek között.

- Miközben a döntések még javában folytak, a 2007–2013-as uniós kohéziós időszak első informatikai szerződéseit is aláírtuk a kedvezményezettekkel, ez jelentős gyorsulást jelent a korábbi időszak hasonló folyamataihoz képest – tájékoztatta a Világgazdaságot *Ormosy Gábor*, a Mag

Zrt. vezérigazgatója. Az idén is 3–20 (a Közép-Magyarország régióban 2–16) millió forint támogatást igényelhetnek a pályázók. A támogatási arány a konvergenciaregiókban 50, Közép-Magyarországon pedig 35 százalékos lehet. Fontos újdonság a hamarosan megjelenő pályázatokban, hogy az árajánlatokra nézve a referenciának tartott árakat is tartalmazó ún. súlymátrix nyilvános lesz.

Forrás: VG

Nyilvánosak lesznek az agrárkifizetések

Egy frissen elfogadott jogszabálycsomag értelmében – a korábbi gyakorlattól eltérően – a jövőben kötelező lesz nyilvánosságra hozni az uniós mezőgazdasági támogatások kedvezményezettjeinek listáját, és kutathatóvá tenni az ezzel kapcsolatos legfontosabb adatokat.

A Bizottság által 2008. március 19-én jóváhagyott szabályozás értelmében évente legkésőbb április 30-áig közzé kell majd tenni az előző pénzügyi évre vonatkozó, uniós agrár- és vidékfejlesztési támogatásban részesülők részletes adatait. A tagállamoknak 2009. április 30-ára kell felállítaniuk azt az interneten keresztül elérhető adatbázist, amelynek tartalmaznia kell a kedvezményezettek nevét, címét, valamint azt, hogy milyen összegben részesültek közvetlen jövedelemtámogatásban vagy egyéb piaci támogatásban az EU közös agrárbirodalmából. Az adatok az eredeti közzétételtől számított két évig a honlapokon maradnak majd.

Tekintettel az EU tagállamai között fennálló szervezeti különbségekre, az egyes tagállamok maguk dönthetik el, melyik intézmény felel a honlap létrehozásáért és üzemeltetéséért. A tagállamok – amennyiben úgy döntenek – részletesebb információkat is közzétehetnek.

Több tagállam már meg is kezdte az uniós mezőgazdasági támogatások kedvezményezettjeit tartalmazó listák közzétételét. A Bizottság egy saját honlapot hozott létre, ahonnan valamennyi tagállam adatai kutathatóak lesznek, innen részben már most is elérhetők bizonyos tagállamokra vonatkozó adatok.

Az új szabályozás a Bizottság átfogó átláthatósági kezdeményezésének része, amelynek célja, hogy az uniós intézmények nyitottabbá és hozzáférhetőbbé váljanak az uniós állampolgárok számára. Az intézkedések által a lakosság több információval rendelkezhet az uniós költségvetés felhasználásáról.

Rövidhírek

Kiszorulnak a nők a vezetői pozíciókból

Az eddig elért eredmények ellenére Európában a nők még mindig ki vannak szorítva a vezető tisztségekből mind a politikában, mind az üzleti életben, derül ki az Európai Bizottság jelentéséből. Unió-szerte a parlamenti képviselők 24 százaléka nő, egy évtizeddel ezelőtt az arány 16 százalék volt, és miniszteri posztokat is hasonló százalékban foglalnak el nők. Ez az arány még mindig alacsonyabb annál a kritikus 30 százaléknál, amelyet elérve a nők jelentős politikai befolyásra tehetnének szert. Az Európai Parlament éppen fel tudja mutatni ezt a kritikus számot, a képviselők 31 százaléka nő. A nemzeti kormányok miniszterei között a férfiak aránya átlagosan 3:1, 24 százalék nő, 76 százalék férfi.

Az EU tagállamainak államigazgatásában jelentős előrelépések történtek: a nők jelenleg a hierarchia két legfelső szintjén lévő pozíciók körülbelül 33 százalékát foglalják el, ez a szám 1999-ben 17 százalék volt.

A tudás, mint ötödik szabadság?

Az uniós vezetői legutóbbi találkozójukon javasolták, hogy a „négy szabadság elvét” egészítsék ki, hogy az EU a személyek, a termékek, a szolgáltatások és a tőke mellett a versenyképesség fokozása érdekében szavatolja a tudás szabad áramlását is. „Az ötödik szabadság megteremtésével a tagállamoknak és az EU-nak meg kell szüntetnie a tudás szabad áramlása előtt álló akadályokat” – jelentették ki az uniós tagállamainak állam- és kormányfői rendezés tavaszi (2008. március 14.) találkozójuk után egy közleményben. A kezdeményezés részeként az EU elkötelezte magát arra, hogy tovább ösztönzi és támogatja a kutatók, tudósok, tanulók és egyetemi professzorok határokon átnyúló mobilitását, valamint elősegíti a munkaerőpiacok és a felsőoktatási rendszerek mobilitást segítő modernizálását is.

Az uniós források hasznosulásának feltételei

Makrogazdasági stabilitás, nyitott gazdaság és jól működő intézményrendszer.

nálásáról, valamint ezáltal növekszik az EU-intézmények elszámoltathatósága is.

A nemzeti honlapok beindítása jelentős előrelépést jelent majd abban a több éves huzavonában, amely során a tagállamok és az uniós intézmények vitatkoztak az adatok nyilvánosságra hozataláról. Bizonyos országokban korábban hatalmas botrányok törtek ki annak kapcsán, hogy az uniós kasszából nem a leginkább rászoruló termelők, hanem nagyobb mezőgazdasági konszernnek részesültek, illetve számos (akár kormányzati) visszaélésre is fény derült. E visszas helyzet orvoslására indították európai oknyomozó újságírók még 2005-ben azt a honlapot, amely az erre vonatkozó publikus tagállami információkat rendszerezte és adta közre. A kezdeményezést – mely a mostani szabályozás értelmében jövő áprilistól okafogyottá válik – a londoni EU Transparency nevű civil szervezet koordinálja.

Forrás: EUvonal

Körvonalazódik a Mediterrán Unió

Az EU tagállamainak vezetői március közepén megállapodásra jutottak a Mediterrán Unióval kapcsolatban. A jelenlegi terv a Sarkozy által korábban felvázolt együttműködés egyfajta gyengített változata, amely tulajdonképpen a Barcelonai Folyamat újraélesztéseként értelmezhető.

A francia elnök és a német kancellár között született hannoveri egyezségnek megfelelően több ponton módosították Sarkozy eredeti javaslatát az EU déli szomszédait laza formációban integrálni kívánó Mediterrán Unióval (MU) kapcsolatban. A MU eredetileg csak a Mediterránum térségéből fogott volna össze országokat, ugyanakkor az együttműködéshez jelentős forrásokat rendelt volna – elsősorban az európai szomszédságpolitika büdzséjének rovására. Ez az álláspont elfogadhatatlan volt Németország számára, amelynek nyomására az aktuális javaslat alapján a Mediterrán Unió jóval kiterjedtebb lehet.

A szlovén elnök a jelenlegi javaslatot a Barcelonai Folyamat (1995) „feljavításának” nevezte, amelynek célja a politikai, gazdasági és kulturális együttműködés fejlesztése az Európai Unió és a Földközi-tenger országai között. A jelenlegi tervek szerint a MU-ban 37 állam vehet majd részt, az EU huszonhetek mellett a Földközi-tenger 12 országa, Marokkótól – Izraelen és a Palesztin Hatóságig keresztül

– Törökországig. Az együttműködést egy közös titkárság irányítaná, és az elnökséget egyszerre egy déli (tagállam) és egy északi (partner) töltené be.

Az új javaslatot a tagállamok többsége üdvözölte, mert az új lendületet adhatna az egyébként kissé lelassult euro-mediterrán partnerségnek. Ugyanakkor többen kritikát is megfogalmaztak a tervvel kapcsolatban, Lengyelország a tervezett unióból kimaradó országokkal – elsősorban Ukrajnával – való együttműködés fontosságát hangsúlyozta, míg a cseh miniszterelnök szerint a tervet még meg kell tölteni tartalommal, mert szerinte még nem világosak az együttműködés sarokpontjai. Az Európai Parlament elnöke, *Hans-Gert Pötering* pedig azt kifogásolta, hogy az új szervezettel kapcsolatban említésre sem került a már létező Euro-Mediterrán Parlamenti Közgyűlés, illetve annak szerepe.

Forrás: Euvonal

Fenntartható fejlődési tanács jött létre

Magyarország fejlődésének fenntarthatóságát kell biztosítani az EU-források felhasználásával, nemcsak az infrastruktúra, hanem a gazdaságélénkítés, a munkahelyteremtés és a szociális ellátás terén is – mondta *Szili Katalin* a parlament felsőházi termében tartott fejlesztési civil fórumon. Az Országgyűlés elnöke óvott attól, hogy beérjék a látványelemekkel. Emlékeztetett arra, fenntarthatóság nélkül semmit nem ér a fejlesztés. A közösségi alapok hasznosításáról rendezett tanácskozáson azt is bejelentette, hogy a harmonikus Magyarország megteremtésének előmozdítására megalapították a különböző szervezetek és intézmények képviselőiből álló fenntartható fejlődési tanácsot.

A megvalósuló fejlesztések közül a környezetvédelmi beruházásokról szólt *Kovács Kálmán*, az illetékes tárca államtitkára. Előljáróban kiemelte: mindannyiunk ügyévé kell válnia a környezettudatosságnak, s ebben az összefüggésben akár valamennyi fejlesztésnek „zöldnek” kellene lennie. Elmondta azt is, hogy az Új Magyarország fejlesztési tervben 2007–2013 között négy és félszer több – 1500 milliárd forint – uniós forrás jut környezetvédelemre, mint 2004–2006-ban.

A területi kohézió fontosságát hangsúlyozta *Szaló Péter*, az önkormányzati és területfejlesztési tárca szakállamtitkára. Utalt az előző időszak tapasztalataira, amikor központi szabályozás híján Közép-Ma-

Rövidhírek

szer szükséges ahhoz, hogy egy adott ország megfelelően hasznosíthassa az európai uniós forrásokat – mondta Bajnai Gordon önkormányzati és területfejlesztési miniszter azon a szakmai konferencián, amelyet az Union Biztosító szervezett osztrák befektetőknek. A miniszter kiemelte: elengedhetetlenül szükséges az is, hogy a korrupció alacsony szinten álljon, mindezek igazak Magyarország esetében is. Bajnai Gordon elmondta: a 2007-ben jóváhagyott több mint 3.250 pályázat együttes támogatási összege mintegy 87,8 milliárd forint, ezek együttesen hozzávetőleg 210 milliárd forint összegű beruházást generálnak.

Bajnai Gordon aláhúzza: a következő évben szükséges az adóreform elindítása ahhoz, hogy Magyarország versenyképessége növekedjék, különösen a környező országokkal összehasonlítva, ezért szükséges a társadalmi juttatások megreformálása, a magyarországi élől munkára jutó terhek újragondolása is. A II. Nemzeti Fejlesztési Terv kapcsán a két kiemelt feladat a növekedés és a foglalkoztatás problémájának együttes megoldása, a gazdaság újbóli növekedési pályára állítását központi célként tűzte ki a kormány. A gazdasági növekedést segíti hosszú távon az is, hogy a kormányzat meghirdette az új tulajdonosi programot, amellyel egy-két éven belül a magyarországi tőzsdét is szeretné felpozícionálni.

A reformszerződés gyors ratifikálását sürgeti az EP

A tavaly aláírt európai uniós reformszerződés mielőbbi ratifikálására sürgette az EU-tagországok vezetőit az Európai Parlament elnöke, Hans-Gert Pötering az állam- és kormányfők brüsszeli találkozáján. A német politikus egyúttal méltatta, hogy öt tagállam – köztük elsőként Magyarország – már megerősítette a szerződést, amely – mint mondta – az uniót képessé teszi arra, hogy lakóinak várakozásait teljes egészében kielégítse. Pötering szerint a reformok gyors életbe léptetése érdekében fontos lenne, hogy a ratifikálás folyamata – amelyben a februári szavazással már az EP is teljesítette feladatát – idén mindenképpen befejeződjék.

gyarország régió nagyon „elszaladt”, a saját fejlettségére építkezve hatékonyabban tudott forráshoz jutni, mint a többiek. S felidézte, hogy az Európai Unió a társadalmi és a gazdasági kohézió mellett 2007-től – egyenrangú elemként – beemelte célkitűzései közé a területi kohéziót is.

Szegvári Péter egyetemi tanár előadásában bizakodásának adott hangot, hogy tavasszal az Országgyűlés elé kerülhet az új területrendezési terv. Egyidejűleg rámutatott: az ország eddig nem tudott megfelelni az európai regionális charta követelményeinek. A fejlesztéspolitikáról szólva megállapította, hiány van projektötletből, az uniós források járulékos tökevonó hatásából és a projektmegvalósítást levelezőnylő menedzsmentkapacitásból.

Magyarországon jelenleg modernizációs válság van – ezzel a megállapítással indította a záró előadást Bajnai Gordon önkormányzati és területfejlesztési miniszter. Szerinte az ország egyre nagyobb mértékben elmarad az optimális fejlődési pályától, mert olyan lényeges modernizációs lépések nem történnek meg, amelyekre szükség lenne a fejlesztéspolitikai sikeréhez. Sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy a pályázati kiírások társadalmi egyeztetésekor csak kevesen élnek a hozzászólás lehetőségével, ezenkívül lassú a projektek megvalósítása. Fontos tehát a gyorsítás, nemcsak a pályázók, hanem az intézményrendszer részéről is, hiszen 2007–2013 között százezernél több pályázatot kell kezelniük. Ugyancsak fontos a felzárkóztatás dinamikusabbá tétele, mert a régiók közötti fejlettségi szakadék instabillá teheti Magyarországot.

A civilszervezetek képviselői sérelmezték, hogy mindössze ötször két percben szólhattak hozzá az előadók fejtegetéseéhez. Tartalmi kifogásaik szerint nem eléggé együttműködő a rendszer, szűkös az adminisztratív kapacitás, némely szereplő átvilágítása elmaradt. Volt olyan szervezet, amely azt fogalmazta meg, hogy kárt okoz a kis- és középvállalkozásoknak a tőke, a tudás, az információ, a bizalom és a kommunikáció hiánya. További kritikaként hangzott el, hogy bonyolult, gyakran magyarul érthetetlen a pályázati kiírások nyelvezete, valamint hogy kedvez a korrupciónak és a forrás-vesztésnek a bonyolult engedélyeztetési rendszer

Forrás: VG

A benzin minimális adószintjéhez igazítanak a dízelét

Az EP szakbizottsága a gázolaj uniós-szerte előírt minimális adómértékét addig, de csak addig emelné, hogy az elérje az ólommentes benzinre kivetett hasonló adó szintjét. A további adóemeléseket azonban korlátoznák a legmagasabb adókat alkalmazó tagállamokban.

„Jelentős különbségek figyelhetők meg a tagállamok között a gázolajra kivetett adómértékében. E különbségek a határ menti régiókban üzemanyag-turizmushoz és a verseny torzulásához vezethetnek. A kereskedelmi célú gázolajra kivetett adómértékének közösségi szinten történő erőteljesebb közelítése hatékony választ jelentene a tisztességtelen verseny problémájára, ami a belső piac jobb működését eredményezné, és csökkentené a környezetkárosítást”. Ez a kiindulási pontja annak az Olle Schmidt (liberális, svéd) által készített jelentésnek, amely a gázolajra és a benzinre kivetett minimális adók szintjének közelítését célozza. Ezt a szöveget az EP márciusi plenáris ülésén 447-64-39 arányban fogadta el.

Az EP egyetértett azzal az európai bizottsági javaslattal, hogy a két minimális adószint megegyezzen, azonban lassabban emelnék a dízelre vonatkozót. A mostani 302 euró / 1000 literről az ólommentes benzinre most jellemző 359 euró / 1000 literes szintet 2012 helyett csak 2015-re várják el. Lettország, Litvánia, Lengyelország, Bulgária és Románia pedig csak 2016-ig vinné fel ennyire a dízel minimális adószintjét.

A parlament nem értett egyet a javaslattal, hogy 2014-ben mindkét üzemanyag minimumadója 380 euró / 1000 liter legyen. Sőt, a képviselők a 400 eurónál nagyobb dízel- és 500 eurónál magasabb benzinadót alkalmazó tagállamokat 2015-ig el is tiltanák a további emeléstől.

Adózási kérdésekben az Európai Parlament csak konzultációs jogkörrel rendelkezik, a tagállamok minisztereiből álló Tanácsnak egyhangúlag kell meghoznia döntését.

A vitában – amelyben az Európai Bizottságot Kovács László képviselte – a néppárti vezérszónok Becsey Zsolt volt. Az EP-képviselő sikerként értékelte a parlamentben a kérdésben kialakult kompromisszumot, és azt, hogy „el tudtuk érni, hogy anti-inflációs céllal a minimum és maximum jövőkéiadó-határt is meg tudtuk határozni”.

Forrás: EP Sajtószolgálat

Rövidhírek

A parlamenti elnök még az értekezlet előtt nyilatkozva tragédiának mondta azt az eshetőséget, hogy Lengyelország esetleg nem ratifikálja a reformszerződést. Varsóban Jaroslaw Kaczynski volt kormányfő fenyegetőzött ezzel, de Pötering reményét fejezte ki, hogy „lengyel barátaink megoldást találnak” a problémára. Hans-Gert Pötering beszédében bírálta, hogy a földközi-tengeri uniós tervének eddigi szövögetéséből kihagyták az Európai Parlamentet és a nemzeti törvényhozásokat.

Reformra szorulnak az európai ügynökségek

A Bizottság az európai ügynökségek létrehozására és működésére vonatkozó egységes szabályozást szeretne kidolgozni. Az ügynökségek létrehozásával, működésével és ellenőrzésével kapcsolatos feltételek kidolgozása érdekében a Bizottság már 2005-ben javaslatot nyújtott be az európai szabályozási ügynökségek keretrendszeréről szóló intézményközi megállapodásra, a tárgyalások azonban a Tanácsban megakadtak. A Bizottság most intézményközi megbeszélések keretében kíván eljutni a közös álláspont kialakításához.

A Bizottság 2009 végéig értékeli a szabályozási ügynökségeket és áttekinti az ügynökségekkel való kapcsolatait szabályozó saját belső rendszerét, valamint az ügynökségek hatásvizsgálatának módszereit is.

Az ügynökségeknek két fő típusa létezik, a szabályozási és a végrehajtó ügynökségek. A „szabályozási” vagy „hagyományos” ügynökségek független szervek, a konkrét szükségleteknek megfelelően, eseti elbírálás alapján hozzák létre őket. Többségüket az uniós költségvetés finanszírozza, de létrehozásukra és működésükre vonatkozóan nincsenek általános szabályok. Ezzel szemben a végrehajtó ügynökségek teljes mértékben a Bizottság alá tartoznak, létrehozásuk egy 2002-ben elfogadott tanácsi rendelet szerint történik. Feladatuk a közösségi programok végrehajtásának elősegítése.

Ünnepelt a kontinens nemzetek feletti szervezete

Ötven éves az Európai Parlament

Nagyszabású rendezvénnel ünnepelte 2008. március 19-én fennállásának 50. évfordulóját az Európai Parlament Strasbourgban. Az eseményen megjelentek az EP egykori elnökei, a nemzeti parlamentek és az uniós intézmények képviselői.

Az ünnepélyes ülésen felszólalt HansGert Pöttering házelnök, Janez Janša szlovén kormányfő, az EU Tanácsának soros, valamint José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke. A beszédeket az Európai Ifjúsági Zenekar koncertje és az elmaradhatatlan születésnap tortája követte.

Az ünnepélyes ülés születésnap rendezvénnel folytatódott, ahol a karlsruhei Európai Általános Iskola tanulói angolul, franciául, németül és olaszul adták elő a „Happy Birthday” kezdetű éneket. A gyerekkórus születésnap ajándékkal is kedveskedett: a parlamentet ábrázoló saját készítésű festményt nyújtottak át HansGert Pöttering házelnöknek.

„Ma 27 európai nemzet 785 tagja alkotja a parlamentet, hét képviselőcsoportot és több mint 150 nemzeti politikai pártot képviselve; a Miniszterek Tanácsával egyenrangú mind jogalkotói, mind pedig költségvetési joghatóság vagyunk; ellenőrzési jogunk van a Bizottság felett, annak elnökének megválasztásán keresztül; mi képviseljük a mintegy 500 millió uniós polgárt, valamint az Európai Unióban létező valamennyi politikai irányzatot; az európai politika magabiztos és meghatározó szereplőjévé váltunk” – hangsúlyozta az ünnepélyes ülésen Hans-Gert Pöttering házelnök.

Az elmúlt ötven évben az Európai Parlament egy kizárólag véleménynyilvánító testületből az Európai Unió egyik fő társjogalkotó intézményévé fejlődött, amelynek politikai ellenőrző és költségvetési jogköre is jelentős.

Az EP elődje a kizárólag konzultációs jogokkal rendelkező Európai Parlamenti Közgyűlés 1958. március 19-én, Strasbourgban tartotta alakuló ülését. Az Európai Szén- és Acél-közösségről (ESZAK vagy Montánunió) szóló szerződés rendelkezett először a Közösségi Közgyűlés, a Főhatóság, a Miniszterek Tanácsa és az Európai Bíróság felállításáról még 1951-ben. Az Európai Gazdasági Közösség (EGK), valamint az Euratom létrehozásakor (Római Szerződések – 1957) az ESZAK Közgyűlése már mindhárom szervezet parlamentjévé vált, 1962-ben pedig döntött arról, hogy felveszi az Európai Parlament nevet. A névváltozást hivatalosan csak az 1986-os Egységes Európai Okmány ismerte el. A Közgyűlés tagjait kezdetben általában a tagállami parlamentek delegálták, majd

1979-ben megtartották az első általános és közvetlen európai parlamenti választásokat. Az EP egyedülálló a világon, hiszen nincs még egy közvetlenül választott, hasonlóan jelentős hatáskörű, nemzetek felett álló parlament. A lisszaboni szerződés ratifikálását és a 2009. júniusi EP-választásokat követően 751 képviselőből álló, még erősebb jogosítványokkal rendelkező parlament ül majd össze.

„Az Európa Parlament a szabadságot, a demokráciát, a valódi értékek védelmét, valamint hatvan év békét jelent” – nyilatkozta Joseph Daul, az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták képviselőcsoportjának elnöke, az EP egyik korábbi elnöke az EP Sajtószolgálatnak arra a körkérdésre, hogy mit jelent Önnek az EP 50. évfordulója.

„Nagyszerű születésnap a mai, mivel mára jelentős intézménnyé, valamint a világ államainak és polgárainak első demokratikus szövetségévé váltunk” – fogalmazott Enrique Barón Crespo, az EP jelenlegi képviselője (szocialista, spanyol) és egykori elnöke (1989–1992).

„Nagyon fontos esemény ez a polgárok számára, mivel az EP fokozatosan igazi parlamentté vált, ma pedig kész a polgárok szavát meghallva figyelembe venni aggodalmaikat az uniós döntések meghozatalánál” – vélte Nicole Fontaine egykori elnök (1999–2002).

Lord Henry Plumb egykori elnök (1987–1989) születésnap üzenetként a következőképp fogalmazott: „Elég idős vagyok, így végigéltem a legutóbbi háborút. Annak idején azt mondtam: itt az ideje, hogy befejezzük az egymás elleni harcot, békében éljünk és az előrelépés egyetlen lehetséges módjaként megpróbáljunk együtt boldogulni. Úgy vélem, ami kialakult az szinte a csodával határos.”

Végezetül Martin Schulz, az EP szocialista képviselőcsoportjának elnöke, szintén korábbi EP-elnök figyelmeztetett: „Az új lisszaboni szerződés alkalmazásával kibővülnek az Európai Parlament jogkörei intézményi, költségvetési és politikai téren egyaránt. Ebből adódóan fontos, hogy az európai polgárok tömegesen vegyenek részt a 2009-es európai választásokon.”

EP Sajtószolgálat/EUvonal

AZ EP JOGALKOTÓ SZEREPÉNEK ERŐSÖDÉSE

IDŐPONT	ESEMÉNY	ÉRINTETT TERÜLET
1958. március 19.	Az Európai Parlamenti Közgyűlés alakuló ülése Strasbourgban. A Közgyűlés konzultációt folytat a Tanáccsal.	Konzultációs jogkör
1962. március 30.	A Közgyűlés úgy dönt, a jövőben Európai Parlamentnek nevezi magát.	
1970. április 22.	Luxembourgban aláírják a Szerződés költségvetési eljárásra vonatkozó előírásainak módosítását. A tagállami befizetések saját forrásokkal történő helyettesítését követően növekszik az EP költségvetési hatásköre.	Költségvetési jogkörök
1973. október 15.	A Tanács intézkedéseket fogad el az EP-vel való együttműködés fokozásáról a kereskedelmi megállapodások megkötése és a konzultáció területén.	Tanács-EP
1974. december 9-10.	A párizsi csúcs úgy dönt, az EP-t közvetlenül, általános választójog alapján fogják választani.	Közvetlen választás
1975. március 4.	Az EP költségvetési hatáskörének növelését követően közös nyilatkozat születik az egyeztetési eljárás bevezetéséről.	Egyeztetési eljárás
1975. július 22.	Brüsszelben aláírják a Szerződés egyes pénzügyi intézkedéseinek módosítását. Erősödnek az EP költségvetési jogkörei (az EP elutasíthatja a költségvetést, illetve mentesítést kell adnia a Bizottságnak a büdzsé végrehajtásáról). A módosítás 1977. június 1-jén lépett életbe.	Költségvetési jogkörök
1976. szeptember 20.	Brüsszelben jogszabályt fogadnak el az EP-képviselők közvetlen és általános megválasztásáról.	A közvetlen választásról szóló jogszabály
1984. február 14.	Az EP 237 igen, 31 nem, 43 tartózkodó szavazattal elfogadja az Európai Unió létrehozását előirányzó Spinelli-jelentést.	Spinelli-jelentés az EU-ról
1987. június 29-30.	Európai Tanács Brüsszelben. Ez az első alkalom, amikor az ülés kezdetén az EP elnöke mond beszédet.	EP-elnök az Európai Tanács ülésén
1987. július 1.	Az Egységes Európai Okmány életbe lépése. Hivatalossá válik az Európai Parlament elnevezés. Bevezetik az együttműködési eljárást (jog a második olvasatra) és a hozzájárulási eljárást (az EP hozzájárulása szükséges a nemzetközi egyezmények megkötéséhez és az unió bővítéséhez).	Egységes Európai Okmány: együttműködés és hozzájárulás
1992. február 7.	A Maastrichti Szerződés aláírása (hatályba lépés: 1993. november 1.) Az együttdöntési eljárás bevezetése 15 jogi területen. A Bizottságot ettől kezdve az EP-nek kell megszavaznia, a parlament nevezi ki az Európai Ombudsmant is.	Maastrichti Szerződés: együttdöntés
1995. január 18.	A képviselők 417-104 arányban támogatják a Santer-bizottságot.	A Bizottság kinevezése
1997. október 2.	Az Amszterdami Szerződés aláírása. Egyszerűsödik az együttdöntési eljárás, amelyet 32 területre terjesztenek ki. Az EP dönt a Bizottság elnökéről. (Hatályba lépés: 1999. május 1.)	Amszterdami Szerződés: a Bizottság elnökének jóváhagyása
2001. február 26.	A Nizzai Szerződés aláírása: 37 együttdöntési terület. (Hatályba lépés 2003. február 2.)	Nizzai Szerződés
2007. március 25.	Berlini Nyilatkozat a Római Szerződés aláírásának 50. évfordulóján.	Berlini Nyilatkozat
2007. augusztus-október	A reformszerződésről tartott kormányközi konferencián az EP három képviselője vesz részt.	Kormányközi konferencia
2007. december 12.	Az Alapjogok Chartájának ünnepélyes aláírása Strasbourgban.	Alapvető Jogok Chartája
2007. december 13.	A Lisszaboni Szerződés aláírása. Az együttdöntés 90 területre terjed ki, az EP az európai választások eredményének figyelembe vételével, az Európai Tanács javaslatára nevezi ki a Bizottság elnökét.	Lisszaboni Szerződés: a Bizottság elnökének kinevezése

TAGOK, NYELVEK, CSATLAKOZÓK

IDŐPONT	ESEMÉNY	ÉRINTETT TERÜLET
1958. január 1.	A Római Szerződés életbe lépése. A Közgyűlés 142 tagú.	142 képviselő, 4 nyelv
1973. január 16.	Összeül az Egyesült Királyság, Írország és Dánia csatlakozásával 198 tagúra bővült Európai Parlament.	1. bővítés, 198 képviselő 6 nyelv
1976. július 12-13.	A brüsszeli Európai Tanács úgy dönt, hogy az EP-képviselőkre közvetlen, általános választásokon lehet szavazni. A képviselői helyek száma 410-re nő.	410 képviselő
1979. június 7-10.	Az első közvetlen választás. Kilenc tagállam, 63 százalékos részvétel.	1. EP-választás
1979. július 17-20.	Az első alakuló ülés Strasbourgban. Simone Veilt (Franciaország) EP-előnké választják.	Az EP elnökének megválasztása
1981. január 1.	Görögország csatlakozása: 434 EP-képviselő.	2. bővítés 434 képviselő, 7 nyelv
1984. június 14-17.	A második közvetlen választás. Tíz tagállam, 61 százalékos részvétel.	2. EP-választás
1986. január 1.	Spanyolország és Portugália csatlakozása. 518 képviselő.	3. bővítés 518 képviselő, 9 nyelv
1989. június 15-18.	A harmadik EP-választás. 12 tagállam, 58,5 százalékos részvétel.	3. EP-választás
1994. június 9-12.	A negyedik EP-választás. 12 tagállam, 56,8 százalékos részvétel.	4. EP-választás
1994. július 19-28.	A német egyesítést követően a képviselői helyek száma 567-re nő.	Német egység 567 képviselő
1995. január 1.	Ausztia, Finnország és Svédország csatlakozása. A képviselői helyek száma 626-ra nő.	4. bővítés 626 képviselő 11 nyelv
1999. június 10-13.	Az ötödik EP-választás. 12 tagállam, 49,8 százalékos részvétel.	5. EP-választás
2004. május 1.	Ciprus, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovénia és Szlovákia csatlakozása. 732 EP-képviselő.	5. bővítés 732 képviselő, 20 nyelv
2004. június 10-13.	A hatodik EP-választás. 12 tagállam, 45,6 százalékos részvétel.	6. EP-választás
2007. január 1.	Bulgária és Románia csatlakozása. A 2009-es választásokig az EP-nek 785 tagja van. A bolgárral, a románnal és az írrel immár 23 hivatalos nyelv az EP-ben.	6. bővítés, 785 képviselő, 23 nyelv
2009. június	Európai választások. A tagállamok várhatóan ezt megelőzően ratifikálják a Lisszaboni Szerződést. Az EP létszáma 751 lesz (750 és az elnök).	7. EP-választás

E U R Ó P A I P A R L A M E N T I K É P V I S E L Ő I N K R O V A T A

EP-igen a fenntartható biogázzal szembeni jelentés

Tabajdi Csaba: A biogáz vidéken óriási potenciált rejt

Az Európai Parlament plenáris ülése nagy többséggel, a meghatározó frakciók egyöntetű támogatásával fogadta el Tabajdi Csaba magyar szocialista delegációvezető, a Mezőgazdasági Bizottság főtagja jelentését a fenntartható biogáz-termelésről az Európai Unióban.

Az Európa Parlament márciusi plenáris ülésén tárgyalták a képviselők Tabajdi Csaba fenntartható biogázzal szembeni jelentését. A szocialista EP-képviselő expozéjában hangsúlyozta, hogy a klímaváltozás, a növekvő energiaigények és energiaárak világában élve az energiafüggetlenség és az energiafogyasztás csökkentése, az energiaforrások diverzifikálása abszolút prioritás, az unió kulcsfontosságú érdeke. A megújuló energiaforrások növekvő felhasználása ennek szerves részét képezi.

„Diverzifikálnunk kell és érdemes a megújulókon belül is. A megújulók terén a különböző országoknak különböző adottságaik vannak, amelyet a lehető legteljesebb mértékben ki kell használnunk. A biogázban, mint megújuló energiaforrásban óriási potenciál és nagy jövő rejlik egy sor olyan okból, amelyet ma tárgyalt jelentés felsorol. Az első és a legfontosabb ilyen, hogy a biogáz legfőbb alapanyaga az állati trágya, annak a környezetvédelmi célból való feldolgozása és az energiatermelés összeköthető. Ez a biogáz-termelés egyik legfontosabb előnye, bár a biogázt természetesen nemcsak az állati trágyából lehet előállítani, hanem kommunális iszaptól, vágóhídi hulladékból, és energianövényekből is.

A biogáz multifunkcionális energiaforrás: lehet belőle villamos áram, lehet fűteni, hűteni, szárítani. A sűrített biogáz alkalmas autók, tömegközlekedési járművek meghajtására, és a biogázt be lehet csatornázni a földgázhálózatba is, megfelelő tisztítás után. A megújulók sorából kiemeli a biogázt az, hogy a felhasználható nyersanyagok, mint a trágya és hígtrágya, vágóhídi melléktermékek, szennyvíziszap vagy hulladék bőségesen rendelkezésre állnak lényegében az EU egész területén.

A tehát a biogáztermelés komoly lehetőség az európai energiatermelés számára. Állati trágyából például 14-szer ennyi biogázt lehetne előállítani, mint amennyi jelenleg történik. A biogáz-termelés másrészt a nyersanyag tárolási lehetősége miatt folyamatos lehet, szemben a víz, vagy a szélenergiával, ahol szélsőségesen szakaszos a termelés.

Komoly gazdasági és környezetvédelmi haszna is van a trágyakezelés és a biogáz-termelés összekötésének. Környezetvédelmi szempontból tudjuk, hogy nem lehet az állati trágyát megfelelő feldolgozás nélkül a földekre kitenni, tehát a trágyakezelés

amúgy is elvégzendő feladat, a biogáz segítségével viszont energia is termelhető belőle”.

Ahogy a jelentésben áll, az európai és nemzeti jogalkotást át kell tekinteni, és át kell alakítani ahhoz, hogy előmozdítsuk a biogáz elterjedését és biogáz-üzemek felállítását szerte az EU-ban. Ehhez először is egy átfogó keretszabályozásra van szükség európai szinten. Tabajdi Csaba erre az Európai Bizottsággal egyeztetve kompromisszumos megoldást dolgozott ki, amely szerint a biogáz-termelés előmozdítását a Bizottság által nemrég javasolt Megújuló Energia Irányelvben, valamint a tagállamok vidékfejlesztési intézkedéseiben belül kell jobban megjeleníteni, nincs szükség külön biogáz irányelvre.

Tabajdi Csaba felszólalásában azt is elmondta, hogy megfelelő biztonsági előírások betartása esetén nincs érdemi környezetvédelmi kockázata a biogáz-üzemeknek. „Fontos látni, hogy a biogáz-termelés ma még piaci alapon nem rentábilis, ezért támogatnunk kell tagállami szinten a zöldáram megfelelő szintű átvételi árát, a biogáz-üzemek felállítását a vidékfejlesztési alapokból. Bátorítanunk kell a felhasználói oldalt is, a biogáz alapú technológiák elterjedését. Érdemben kell támogatnunk a kutatást és fejlesztést, remélve, hogy középtávon a technikai fejlődéssel piaci alapon is rentábilissá válik majd a biogáz-termelés. Meg kell szüntetnünk a szükségtelenül hosszú engedélyezési eljárásokat, anélkül, hogy környezetvédelmi kockázatok jelentkezzenek. Míg Dániában 5 év alatt keresztül lehet vinni egy biogáz-üzem felállítását, egyes tagállamokban ez a procedura majd 10 évet vesz igénybe. Tisztában kell lennünk azzal, hogy a biogáz nem jelent megoldást minden környezetvédelmi és energia-gondunkra, önmagában véve nem csodafegyver. De előnye vitathatatlanok, ezért arra bátorítom a Bizottságot és a tagállamokat, hogy legyenek támogatók a biogáz-termelés elterjesztése érdekében. Bízom abban, hogy a biogáz termelés hozzájárul majd Európa fenntartható fejlődéséhez, és ebben segítséget jelent majd a parlamenti jelentés is.” – zárta felszólalását Tabajdi Csaba.

A vitában felszólalók többsége támogatásáról biztosította a magyar szocialista képviselő jelentését, hangsúlyozva a biogáz előremutató szerepét a klímaváltozás elleni küzdelemben és az energiatermelésben. A biogáz-termelés jó eséllyel komoly jövő előtt áll, különösen az emelkedő olaj, és gázárak fényében. Egyes képviselők aggodalmunknak adtak hangot a környezetvédelmi kockázatokkal kapcsolatban. Többek véleménye szerint koncentráltabb erőfeszítésekre van szükség uniós és tagállami szinten is, ha valóban komolyan vesszük a biogázban rejlő potenciált. A hozzászólók szerint a biogáz-termelés új bevételi forrást is jelenthet a gazdáknak.

Aditus-projektek

Rovatunkban a tanácsadóink által elkészített és menedzselt projektek közül válogatunk.

A kompetencia alapú oktatás elterjesztése a Dél-pesti régióban

Új utakon a kőbányai és kispesti pedagógusok

Az Aditus Kft. segítségével nyújtott be nyertes pályázatot Kőbánya és Kispeszt a helyi oktatási módszerek megújítása, a kompetencia alapú oktatás elterjesztése érdekében. A projekt sikeresen lezárult, ma már a térség iskoláiban interaktív táblák segítségével is tanulhatnak a diákok.

Kőbánya és Kispeszt 2005. október 15-én sikeres pályázatot nyújtott be a HEFOP 3.1.4. „A kompetencia alapú oktatás elterjesztése” című programra. A pályázatban a Kispesti Pedagógus Szolgálat Intézet, mint partner intézmény csatlakozott Kőbányához. A sikert az segítette elő, hogy az iskolaigazgatókkal, óvodavezetőkkel, nevelőtestületekkel már korábban is jó szakmai együttműködést folytattak, valamint a kőbányai intézményekre jellemző volt a nyitottság az új és hatékony nevelési-oktatási módszerek iránt. A projekt megvalósítása 2006. március 1-jén indult és 2008. február 28-án került sor a zárására. Összesen 47 intézményből 410 pedagógus vett rajta részt, és 80 millió Ft elnyert támogatás állt rendelkezésre a képzések megtartására és az eszközök beszerzésére.

A PROJEKT CÉLJAI

A projekt megvalósításának távlati céljai:

- a kőbányai és kispesti közoktatási intézményekben nevelkedő gyermekek esélyeinek növelése a közép- és felsőfokú oktatásban való részvételre, a munka világában való sikeres megfelelésre, az élethosszig tartó tanulás képességeinek és motivációinak kibontakoztatására,
- humán erőforrás biztosítása a kompetencia alapú oktatás elterjesztésére,
- újszerű kompetencia alapú oktatási programcsomagokban és digitális tartalmakban megjelenő eszközrendszer meghonosítása a régióban.

Rövid távú célkitűzések:

- A programban résztvevők készségeinek, képességeinek, attitűdjének fejlesztése a kompetencia alapú oktatás elterjesztése iránt,
- A pedagógusok felkészítése a kompetencia alapú oktatási programcsomagok bevezetésére, a korszerű módszerek, eszközök alkalmazására,
- A programcsomagok eredményes adaptálásának segítése a pedagógiai és nevelési programokba,
- Az oktatási környezet alkalmassá tétele a kompetencia alapú oktatás-nevelés befogadására,
- A szegregációs gyakorlat felszámolásának támogatása,
- A programcsomagokat sikeresen adaptáló intézmények segítségével a pedagógiai gyakorlat megújítása a kőbányai és kispesti nevelési-oktatási intézményekben.

A PROJEKT PROGRAMJAI

- Felkészülés a projekt megvalósítására
- Érzékenyítő tréningek a külső támogató partnerek részére
- Intézményvezetők projektmenedzser képzése
- Pedagógusok képzése a kiemelt kompetenciaterületeken
- Pedagógusok módszertani képzése
- Implementációs tevékenység
- Eszközbeszerzés

1. FELKÉSZÜLÉS A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁRA:

A felkészülés során az intézmény nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy valamennyi kompetencia területen a megfelelő képzettségű szakember irányítsa a képzéseket, ezért valamennyi képző részt vett a Sulinova által szervezett 30 órás „Képzők képzése” programon, ahol megismerkedhettek a programcsomagokkal, és felkészülhettek a képzések vezetésére.

2. ÉRZÉKENYÍTŐ TRÉNINGEK A KÜLSŐ TÁMOGATÓ PARTNEREK RÉSZÉRE

Kettő érzékenyítő tréninget tartottak a külső támogató partnerek részére, melyen bemutatásra került a pályázati program, a kiemelt kompetencia területek és a kompetencia alapú oktatás tartalmi sajátosságai.

3. INTÉZMÉNYVEZETŐK PROJEKTMENEDZSER KÉPZÉSE

A tréning jellegű továbbképzés tematikus egységei a projektmenedzsment alapelveinek megismerését, a szakmai módszerek gyakorlati használatát, és a projektmenedzsment eszközök alkalmazását szolgálták.

A képzések résztvevői gyakorlati tapasztalatokat szereztek a projektek irányítási és dokumentációs rendszeréről, megismerkedhettek a team-munka előnyeivel és alkalmazási lehetőségeivel, valamint az EU-s pályázatok projektmenedzsment elvárásaival, azok tartalmi követelményeivel.

4. PEDAGÓGUSOK KÉPZÉSE

A KIEMELT KOMPETENCIATERÜLETEKEN

A, Alapfokú számítástechnikai képzés:

A számítógépet korábban nem használó tanítók, tanárok SDT képzését alapfokú számítástechnikai ismeretek elsajátítása előzte meg.

B, Óvodai nevelés kompetencia terület

A programcsomag egésze az eddig még kidolgozatlan területekre – úgy, mint az óvoda és az iskola közötti átmenetre, az integráció-

ra (befogadó pedagógia) és az érzelmi, erkölcsi nevelésre, játékra – kínált pedagógiai koncepciókkal, és a gyermeki tevékenységek szervezésének ajánlásával a kompetens személyiség alakítására, komplex fejlesztésére törekszik oly módon, hogy maga az óvodapedagógus is kompetensen kezelhesse a programcsomag tartalmát, módszertanát.

A képzéseken az óvodapedagógusok megismerhették a programcsomag elméleti kötetét, amely részletesen bemutatja a kidolgozatlan területek megújításának pedagógiai koncepcióit.

Az elmélet megismerése után a gyakorlati ötletek feldolgozására került sor. A komplex fejlesztési tervek olyan felkínált, választható témákat, tevékenységi köröket, szervezeti kereteket, differenciálási eljárásokat tartalmaznak, amelyek a pedagógiai fejlesztés célját szolgálják.

A világ befogadásának elérhetőségét szolgáló kiadványok további gyakorlati, módszertani útmutatót adnak a képességfejlesztő játékos tevékenységekhez.

A hét megtartott képzésen összesen 167 óvodapedagógus vett részt.

C, Szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület

A fejlesztők legfőbb feladatuknak tekintették, hogy a pedagógusok kezébe olyan eszköztárat ajánljanak, melynek birtokában valamennyi szöveg alapú információval dolgozó tantárgyi területen hatékonyan tudják fejleszteni a tanulók szövegértési és szövegalkotási képességét. Ennek megfelelően A, B, C típusú programcsomagokat hoztak létre, melyek megismerését 6 képzés biztosította. 4 képzésen az 1-4. évfolyam tanulói számára készített programcsomagot mutattak be, melyen összesen 71 fő vett részt. További kettő képzésen az 5-8. évfolyamon tanulók számára készített programcsomagok ismertetésére került sor, melyeken összesen 26-an jelentek meg.

D, A kompetencia alapú matematikatanítás 1-4. évfolyam

A kompetencia alapú matematikatanítás arra keresi a választ, hogy mikor, kinek, mit és hogyan tanítsanak. Az eddigi jó gyakorlatok megerősítését, tudatosabb alkalmazását, egy-egy új módszertani eljárás beemelését hivatott szolgálni.

Jelen programcsomag is A, B, C típusú modulokat tartalmaz, amelyekkel a 3 alkalommal megtartott továbbképzés 49 résztvevője megismerkedhetett.

E, Matematika kompetenciai terület 5-8. évfolyam

A képzés során a tanárok megismerhették, hogy milyen szerepe van a játéknak a matematikai gondolkodás fejlődésében; hogyan érvényesül az összehasonlító geometria sík és gömb között; elsajátíthatták a különböző csoporttechnikákat, a különféle kooperatív- és differenciálási módszereket, a matematikai órákon alkalmazható játékokat, valamint betekintést nyertek a modulokba.

F, Idegen nyelv – angol kompetencia terület 1-6. évfolyam

Az 1-6. és a 7-12. évfolyamon alapvetően három idegen nyelvre, angol, német, francia ill. magyar, mint idegen nyelvre készült kompetencia alapú oktatási programcsomagok, melyek célja az idegennyelv-tanulás hatékonyságának növelése érdekében az idegennyelv-tanítási gyakorlat megújítása.

G, Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztése programcsomag a 1-12. évfolyam számára

A fejlesztők egy korszerű szemléletet követő, elméletileg megalapozott eszközrendszerrel hoztak létre, amely tudatosan megtervezett, logikusan építkező, 6 programcsomaggal álló fejlesztés eredménye.

A programcsomag célja, hogy a diákokat felkészítse az egész életén át tartó tanulásra, a harmonikus életre, segítse őket, hogy saját képességeikkel, lehetőségeikkel tisztában legyenek, valamint képzetté váljanak. További célja még, hogy az órák hatékonyan, jó hangulatban teljenek, elősegítse a kollegiális viszonyt, valamint a jó minőségű és érdekes munkát.

H, Életpálya – építés kompetencia terület 7-12. évfolyam

A továbbképzés célja volt, hogy a pedagógusokat felkészítse arra, hogy képesek legyenek az intézményben a kompetencia alapú oktatási programcsomagok alkalmazására, ezért megismerésre került az életpálya-építési kompetenciák fejlesztésére létrehozott programcsomagok szerkezete, pszichológiai, pedagógiai, szakmai, módszertani háttere, eszközrendszere és az eszközrendszer gyakorlati használata.

I, SDT pedagógus továbbképzési program

A képzésen résztvevők megismerhették a Sulinet Digitális Tudásbázis (SDT) keretrendszerét, alkalmazási területeit a tanítás-tanulás folyamatában.

5. PEDAGÓGUSOK MÓDSZERTANI KÉPZÉSE

A módszertani képzések megtartására a projekt utolsó harmadában került sor, melyeken a kompetenciaképzéseken megismert eszközök, módszerek mélyrehatóbb, gyakorlatorientáltabb elsajátítására került sor.

6. IMPLEMENTÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

Valamennyi kompetenciaterületen látogatásokat szerveztek a Térségi Iskola- és Óvodafejlesztő Központokba, követő intézményekbe, ahol óvodai foglalkozásokon, tanórákon és szakmai tapasztalatcserén vehettek részt a kőbányai és kistérségi pedagógusok. A TIOK intézmények a programcsomagokat korábban bevezették pedagógiai gyakorlatukba és tesztelték is azokat, a képzők pedig szakmai segédanyagokat dolgoztak ki szakterületükön, amelyekben ajánlásokat is megfogalmaztak.

7. ESZKÖZBESZERZÉS

A projekt során 24 millió Ft értékben került sor 47 db laptop, 22 db projektor és 22 db digitális tábla beszerzésére, melyeket a résztvevő intézmények és pedagógusok számára arányosan helyeztek ki a kőbányai és kistérségi intézményekbe.

A projekt megvalósulása során olyan moduláris egységekből építkező oktatási programokat, eszközöket és eljárás-rendszereket ismerhettek meg a továbbképzésekben résztvevő kerületi intézmények pedagógusai, amelyek egyszerre teszik lehetővé a kompetencia alapú oktatás elterjesztését és a digitális tartalomfejlesztés eredményeinek fokozatos óvodai és iskolai alkalmazását.

*Makai Attila
Vezető tanácsadó
Aditus Kft.*

PÁLYÁZNI MUSZÁJ, még az önkormányzatoknak is!

A rovatunkban feldolgozott témákkal az önkormányzati vezetőknek szeretnénk segítséget nyújtani.
Információ: Makai Attila 06 (1) 354-1638, aditus@aditus.hu

Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztése és kapacitásának bővítése

2008. február 26-án megjelentek a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján a bölcsődék fejlesztésére kiírt pályázatok, melyek beadására 2008. április 30-ától nyílik lehetőség. A komponens célja a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló, már meglévő bölcsődék, működő szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek javítása férőhelybővítéssel. Hiányzó szolgáltatás esetén új intézmény létesítése is támogatható.

A PÁLYÁZÓK KÖRE

Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fenntartói, vagy önkormányzati fejlesztési társulások (KSH 364) és többcélú kistérségi társulások (KSH 366), mint a feladatot ellátó társulás:

1. Helyi önkormányzatok (Helyi önkormányzati végrehajtó költségvetési szerv (KSH 321))
2. Jogi személyiséggel rendelkező, közös fenntartásra létrejött önkormányzati társulások (Önkormányzati fejlesztési társulás (KSH 364), Többcélú kistérségi társulás (KSH 366))
3. Az 1997. évi CXCV. törvény 8. § és 9. §-a alapján létrejött, nem jogi személyiségű intézményfenntartói társulás esetén a társulási megállapodásban rögzített gesztor önkormányzat (KSH 321)
4. Jogi személyiségű non profit szervezetek, amelyek 2007. január 1. előtt jöttek létre:
 - Egyesület (KSH 52)
 - Egyház (KSH 551)
 - Alapítvány (KSH 56)
 - Közhasznú társaság (KSH 57), illetve közhasznú társaságból átalakulással 2007. július 1-je után létrejött non-profit gazdasági társaság
 - Egyéb, jogi személyiségű non-profit szervezet (KSH 59)
5. Szociális szövetkezet (KSH 12)

Jelen pályázati kiírás keretében konzorciumi partner bevonása nem lehetséges. Szociális szövetkezetek a közép-magyarországi régióban nem jogosultak pályázni.

Kizárólag azok a projektjavaslatok támogathatók, amelyek a pályázati program célkitűzéseivel összhangban álló tevékenységeket

tartalmaznak, illetve helyi szükségleteken és lehetőségeken alapulnak.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

Bölcsődék épületének bővítése, felújítása, korszerűsítése, akadálymentesítése, az ellátáshoz szükséges eszközök, berendezések beszerzése. A bölcsődék fejlesztése keretében csak kapacitásbővítést eredményező fejlesztés támogatható!

Óvodához integrált bölcsőde fejlesztése csak akkor támogatható, ha a bölcsőde önálló intézményi egységként működik, önálló szakmai programmal rendelkezik.

A támogatható alaptevékenységek:

- Bölcsődei tevékenységet nyújtó intézmények épületének/helyiségeinek bővítése, átalakítása, felújítása, energia-takarékossá tétele (megújuló vagy alternatív energiaforrások felhasználásával);
- Funkciójukat veszített épületek hasznosítása, felújítása, átalakítása az adott szolgáltatás nyújtásához megfelelően;
- Ingatlanvásárlás a projekt elszámolható összes költségének 10%-a erejéig;
- Új bölcsőde létesítése esetén új épület építésekor:
- amennyiben a pályázó nem rendelkezik bölcsőde létesítésére megfelelő épülettel, vagy
- amennyiben rendelkezik már bölcsőde létesítésére alkalmas épülettel, de a meglévő épület gazdaságos átalakításra alkalmatlan vagy életveszélyes állapotban van.

Új intézmény létesítése esetén a pályázónak a jogerős működési engedélyt, illetve a jogerős használatbavételi engedélyt legkésőbb a projekt zárására be kell nyújtania.

Projektszinten önállóan nem, csak infrastruktúra-fejlesztéssel együtt támogatható kiegészítő tevékenységek:

1. Eszközbeszerzés

- bölcsődei ellátáshoz szükséges eszközök, berendezések beszerzése (a beszerezhető eszközök listáját a pályázati útmutató melléklete tartalmazza);
 - konyhai berendezések beszerzése;
 - IKT infrastruktúra fejlesztése, hálózati rendszerek kiépítése.
- Csak új eszköz beszerzése támogatható!

2. Külső tér kialakítása

- Az épülethez tartozó, telekhatáron belüli külső terek (pl. játszótér, udvar, zöld terület) kialakítása, átalakítása, felújítása, valamint az ehhez kapcsolódó eszközbeszerzés (pl. udvari utcabútorok, udvari játékok);
- Építésügyi hatóság által kötelezően előírt parkoló-férőhelyek létesítése a „Segédlet a komplex akadálymentesítés megvalósításához” című útmutató előírásainak figyelembe vételével.

3. Akadálymentesítés

- a) A beruházással érintett ingatlan tekintetében kötelező a fejlesztéssel érintett épület projektarányos, valamennyi fogyatékoságra kiterjedő komplex (fizikai és infokommunikációs) akadálymentesítése, emellett
- b) a beruházással érintett valamennyi ingatlan tekintetében – függetlenül az infrastrukturális beruházás tárgyától – a pályázat keretében biztosítani kell az épület bejáratának és legalább egy mellékhelyiségének az elérési útvonal biztosításával történő, valamennyi fogyatékoságra kiterjedő akadálymentesítését. Amennyiben az akadálymentes mellékhelyiség nem a földszinten helyezkedik el, meg kell oldani a szintek közötti akadálymentes közlekedést is.

A tervezés és megvalósítás során kötelező az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet (OTÉK) akadálymentesítésre vonatkozó szakaszainak, valamint a jelen Pályázati útmutatóhoz csatolt „Segédlet a komplex akadálymentesítés megvalósításához” című melléklet részletezett előírásainak, biztonsági és kialakítási szabályainak következetes és szakszerű alkalmazása, illetve maradéktalan betartása. Új építés esetén akadálymentesítés alatt az új épület teljeskörű akadálymentesítése értendő. Amennyiben a beruházással érintett ingatlanon hallás-, látás-, mozgássérült, értelmi fogyatékos vagy autista gyermeket látnak el, a beruházással érintett ingatlanok tekintetében az ott előforduló fogyatékoságra nézve teljes körű akadálymentesítést kell megvalósítani.

4. Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása:

A projektgazda a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. A tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeket a „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentum, valamint az „Arculati Kézikönyv” tartalmazza.

VÁLASZTHATÓ, BÍRÁLATNÁL ELŐNYT JELENTŐ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK, SZOLGÁLTATÁSOK, SZEMPONTOK

A bírálathoz előnyként jelentenek az alábbi szempontok:

- A területi kohézió erősítése érdekében a területfejlesztési szempontból kedvezményezett és regionális szempontból hátrányos helyzetű kistérségek (311/2007. (XI. 17.) számú kormányrendelet 2. melléklete szerint), valamint a különböző okok miatt hátrányos, illetve leghátrányosabb helyzetű települések (240/2006. (XI. 30.) számú kormányrendelet szerint) az elbírálás során többletpontban részesülnek.

- A gyermekek napközbeni ellátásának infrastrukturális fejlesztése során az intézmény az alapellátáson túl tervez családi nevelést támogató szolgáltatásokat is (időszakos gyermekfelügyelet; játszócsoport; egyéb, gyermeknevelést segítő szolgáltatás).
- A pályázó ellát hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.
- A pályázó vállalja szakmai segítő szakemberek alkalmazását (konduktor, pszichológus, logopédus).
- Előnyt élveznek azok a pályázatok, amelyek keretében a szelektív hulladékgyűjtés feltételeit megteremtik. (Csak a Közép-dunántúli régióban!)

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE

Az igényelhető támogatás a projekt elszámolható összes költségének legfeljebb 90%-a, illetve területfejlesztési szempontból leghátrányosabb helyzetű kistérségekben (311/2007. (XI.17.) számú Kormányrendelet szerint) megvalósuló fejlesztések esetén a projekt elszámolható összes költségének legfeljebb 95%-a lehet (kivéve a Közép- és Nyugat-dunántúli Régiót).

Szociális szövetkezetek esetében a szükséges önerő mértéke projekt elszámolható összes költségének 30%-a, a Nyugat-dunántúli Régióban 50%-a, a Közép-dunántúli Régióban pedig 40%-a.

A TÁMOGATÁS ÖSSZEGE ÉS A BEADÁS HATÁRIDEJE:

Régió	Támogatás min.-max. összege (millió Ft)	Beadási határidő
Dél-alföldi Régió	20-200	2008. jún. 17.
Észak-alföldi Régió	20-100	2008. máj. 30
Észak-magyarországi Régió	20-100	2008. máj. 30
Közép-magyarországi Régió	50-250	2008. jún. 17.
Közép-dunántúli Régió	20-80	2008. máj. 30.
Nyugat-dunántúli Régió	5-50	2008. aug. 15.
Dél- dunántúli Régió	50-230	2008. jún. 17.

Elindult a Dél-kelet-európai Transznacionális Együttműködési Program

Összefogás a térség problémáinak megoldása érdekében

DANUTA HÜBNER, AZ EURÓPAI UNIÓ REGIONÁLIS POLITIKÁÉRT FELELŐS BIZTOSA

2008. március 27-én Danuta Hübner, az Európai Unió regionális politikáért felelős biztosa és Bajnai Gordon, önkormányzati és területfejlesztési miniszter ünnepélyes keretek között nyitotta meg a Dél-kelet Európai Transznacionális Együttműködési Program nemzetközi konferenciáját.

A transznacionális program legfőbb célkitűzése, hogy gazdasági, földrajzi, vagy társadalmi szempontból egy területi egységként értelmezhető, de több országból álló területek közösen keressenek megoldásokat a térséget érintő problémákra. A program teljes költségvetése 207 millió euró.

A program előzményének tekinthető a 2000-2006 között futó Interreg III Közösségi Kezdeményezés, amelynek általános célja volt az Európai Unió egész területén megvalósuló, harmonikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés elősegítése, határon átnyúló transznacionális és interregionális projekteken keresztül. A projektek leginkább kutatási, tervezési, szakmai együttműködési jellegűek, beruházási, vagy komolyabb beszerzési elemet nem tartalmaznak.

Európai Unió 13 makrotérségre van felosztva, melyen belül Magyarország a közép-európai-adriai-dunai-délkelet-európai térség (Central Adriatic Danubian South-Eastern European Space – CADSES) tagja. A CADSES program hatékonyságának növelése érdekében az Európai Bizottság a 2007-2013-as időszakra ezt

a makrotérséget két programtérre választja: a közép-európai (CES) és dél-kelet európai (SEES). Hazánk mindkét programtérben teljes területével részt vesz.

A két programtérbe az EU tagállamok közül Ausztria, Bulgária, Görögország, Magyarország, Szlovákia, Szlovénia, Románia, Olaszország (nem teljes területével), a tagjelölt és lehetséges tagjelölt országok közül Albánia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Macedónia (FYROM), Szerbia, Montenegró, továbbá Moldávia és Ukrajna (nem teljes területével) tartoznak.

Magyarország a délkelet-európai transznacionális programon belül kiemelt szerephez jut, mert a program kulcsintézményei Magyarországon fognak működni:

- Irányító Hatóság (IH) – Nemzeti Fejlesztési Ügynökség,
- Igazoló és Audit Hatóság – Pénzügyminisztérium,
- Közös Szakmai Titkárság (KSzT) – VÁTI Kht.

A 2006-os EU Bizottság javaslatából kiindulva a Dél-kelet-európai Együttműködési Program az alábbi tervezett prioritások mentén épül fel:

- Innováció és vállalkozások támogatása: a technológiai és az innovációs hálózatok speciális területeken történő fejlesztésének támogatása, és kedvező környezeti feltételek kialakítása az innovatív vállalkozások segítése érdekében
- Környezet védelme és fejlesztése: az integrált vízgazdálkodás fejlesztése és az árvizek megelőzése, hatékony energia- és erőforrás-felhasználás
- Az elérhetőség javítása: a közlekedési hálózatok fejlesztése a koordináció, a tervezés és a működtetés fejlesztésével, különböző stratégiák kifejlesztése a digitális világ kettészakadásának megakadályozása érdekében;
- Fenntartható városfejlesztés: a növekedési térségek vonzóképességének és megközelíthetőségének támogatása.

A program költségvetését az Európai Regionális Fejlesztési Alap biztosítja a résztvevő tagállamok allokációjának megfelelően. A tervezett költségvetés a 2007-2013-as időszakra Magyarországon 21,3 millió euró. A projektek nem tagállami partnereinek részvételét várhatóan az Előcsatlakozási Támogatás Eszközök (IPA) alap és az Európai Szomszédsági és Partnerségi Eszközök (ENPI) alap fogja támogatni.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Megnyílt az első Új Magyarország Pont

Március 27-én Tiszavasváriban Danuta Hübner, az Európai Bizottság regionális politikáért felelős biztosa, Bajnai Gordon, önkormányzati és területfejlesztési miniszter és Simon László, a Központi Fejlesztési Programiroda vezetője ünnepélyes keretek között nyitották meg az első Új Magyarország Pontot, amely az ÜMFT céljainak megvalósulását helyi szinten segítő országos hálózat egyik bázisaként működik majd.

A Kistérségi Koordinációs Hálózat tevékenységéért régióként egy igazgató, kistérségenként pedig egy vagy két koordinátor felel. A 300 állást nyílt pályázaton hirdették meg a Regionális Fejlesztési Ügynökségek. A még betöltetlen 50 státuszra pótpályázatot írnak ki.

A Kistérségi Koordinációs Hálózat megteremtésével a kormány több, párhuzamosan működő tanácsadói szolgálatot vont össze azért, hogy egyszerűbbé, gyorsabbá, tehát hatékonyabbá tegye a fejlesztési támogatások elnyerését, illetve felhasználását. Alapfeladata, hogy a helyi szereplőket ellássa minden szükséges információval a folyamatban levő pályázatokkal kapcsolatban. Ezen kívül szakmai támogatást nyújt a nyertes projektek megvalósításához, illetve közreműködik a nemzetközi, hazai és kistérségi területfejlesztési források felkutatásában. Munkájába bevonja a helyi önkormányzatokat, vállalkozókat, civil szervezeteket, társadalmi partnereket. Az új hálózat kialakításakor a döntéshozók megtartották a korábban már bevált működési megol-

dásokat. Ez azt jelenti, hogy mindennapi gyakorlatában a KKH a régiók intézményrendszerére, a helyi szaktudásra és tervekre támaszkodik, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy a központi fejlesztési célkitűzések megvalósítása országos szinten egységes gyakorlatot kövessen.

A Hálózat központi irányító szerve a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség keretében működő Központi Fejlesztési Programiroda, mely a Hálózat központi koordinációjával, szakmai irányításával kapcsolatos feladatokat látja el. Valamennyi tervezési-statisztikai régióban regionális hálózati igazgató felel a hálózat működéséért – munkáját 2 fős titkárság segíti. Kistérségenként legalább egy kistérségi koordinátor dolgozik. A 94 hátrányos helyzetű kistérségben, valamint a kiemelt területfejlesztési és fejlesztéspolitikai célok által érintett kistérségekben további egy kistérségi koordinátor jut munkához. Az Észak-alföldi, Dél-alföldi, Észak-magyarországi és a Dél-dunántúli Régióban négy kistérségi roma integrációs koordinátort is foglalkoztat a hálózat.

A regionális hálózati igazgatók és a kistérségi koordinátorok kiválasztása nyilvános pályázat útján történik. Tevékenységüket a Regionális Fejlesztési Ügynökséggel kötött, teljes munkaidős foglalkoztatásukat biztosító munkaszerződés alapján látják el. A KKH munkatársainak kiválasztása 2008. február 15-én szakmai teszt megírásával kezdődött. Ennek alapján a közel 300 álláshely közül 250-et már betöltöttek. A még szabad helyekre pótpályázatot hirdetnek.

Nemzetközi konferencia a gazdasági versenyképesség növeléséről

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Fejlesztési pólusok és klaszterek a gyakorlatban – nemzetközi példák, hazai megvalósítás címmel 2008. március 27-én nemzetközi konferenciát tartott Lillafüreden. A rendezvény célja az volt, hogy nemzetközi és hazai szakértők segítségével bemutassa a legsikeresebb nemzetközi pólus- és klaszterfejlesztési modelleket, tájékoztatást nyújtson a magyar Pólus Programról és lehetőséget adjon a szakmai véleménycserére. A konferencián részt vett Danuta Hübner, az Európai Bizottság regionális politikáért felelős biztosa, valamint Bajnai Gordon önkormányzati és területfejlesztési miniszter.

A 2005-ben elindult Pólus Program lényege, hogy olyan versenyképességi központok – pólusok – alakuljanak ki az országban, amelyek a területeiken működő vállalkozások, kutatási-oktatási intézmények fejlődése révén egy-egy szakterületen nemzetközi szinten is jelentős pozíciót érnek el, és ezáltal számottevő mér-

tékben hozzájárulnak a magyar gazdaság versenyképességének növeléséhez. A nemzetközi tapasztalatok alapján kidolgozott program megvalósításához az Új Magyarország Fejlesztési Terv pályázatait nyújtanak anyagi segítséget. Magyarországon Budapestet, Debrecent, Győrt, Miskolcot, Pécsét és Szegedet jelölték ki pólusvárosnak, míg Székesfehérvár és Veszprém fejlesztési társközpontok.

A konferencia keretében magyar és külföldi előadók nyújtottak betekintést az eddig megvalósult legsikeresebb modellek működésébe, továbbá lehetőség nyílt a szakmai tapasztalatcserére és kötetlenebb eszmecserére is a magyar pólusprogram jövőbeli lehetőségeiről.

A konferenciát Egyed Géza, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium szakállamtitkára nyitotta meg, majd három sikeres európai modell ismertetése következett. Finnországból Jaakko Helenius, a Helsinkiben kiépült üzleti és tudományos központ, a Helsinki Business and Science Park ügyvezető igazgatója tartott előadást. Őt az ír ipar átalakításáért felelős Enterprise Ireland program ve-

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

zetője, *Monica Flanagan* követte. Végül *Alain Griot*, a Francia Iparügyi Minisztérium képviselőjében átfogóan mutatta be a francia pólus rendszert, kitérve a fő stratégiákra, az irányítás és a koordináció módjára.

A nemzetközi példák ismertetése után ünnepélyes szerződés-aláírás keretében került sor a Magyar Anyagtudományi és Nanotechnológiai Klaszter megalapítására.

A délután folyamán *Zombori Zita*, a Pólus Program Iroda vezetője tartott előadást a magyar pólus programról, a már látható eredményekről, valamint a jövőbeli lehetőségekről. *Zombori Zita* részletesen kitért a 2008-as pályázatok gyakorlati tudnivalóira is.

Ezt követően a fejlesztési intézményrendszer és a magyar piac meghatározó szereplői kötetlen kerekasztal-beszélgetés keretében megvitaták tapasztalataikat és eszmecsere folytattak a gazdasági versenyképesség növelésének további lehetőségeiről.

A konferenciát Bajnai Gordon önkormányzati és területfejlesztési miniszter és *Danuta Hübner*, az Európai Bizottság regionális politikáért felelős biztosának beszéde zárta.

A PÓLUS PROGRAMTÓL VÁRT EREDMÉNYEK

- 2013-ra az országban 5-10 sikeres klaszter jön létre
- Mindegyik sikeres klaszter európai szinten is mérhető piaci részesedéssel bír
- Mindegyik sikeres klaszter szervesen kapcsolódik a globális iparági értékláncba
- Megerősödik a KKV-szektor, nemzetközi versenyképessége, beszállítói, és önálló fejlesztési képessége jelentősen növekszik
- Javul a foglalkoztatottság szerkezete
- A pólusvárosokon keresztül a régiók szerepe erősödik

Emlékpontok: közös múlttal a közös jövőért

Európai Unió forrásból, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség közreműködésével valósulhat meg az Oktatási Minisztérium és a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány „Emlékpontok” programja. A projekt hazánk XX. századi történelmének feldolgozását és alaposabb megismerését célozza a nálunk eddig ritkán alkalmazott, az eseményeket átélő személyek megkérdezésére épülő ún. „elbeszélte történelem” módszerének segítségével.

Magyarország XX. századi történelme megrázkódtatások és fájdalmak sorozata, amelyeket büszke és dicső pillanatok szakítottak meg. Felmérések szerint minderről, a most felnövő generáció igen keveset tud, de ennek oka nem a diákok érdektelensége. E jelentőségteljes időszak nem tud súlyának megfelelően megjelenni a középiskolai történelem-oktatásban. A fájdalmas eseményekről pedig – mint az elvesztett világháborúk, a totális diktatúra és a holokauszt – kevés szó esik a nyilvánosság előtt, sőt még szűkebb környezetünkben sem beszélünk e kérdésekről eleget.

Az Oktatási Minisztérium és a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány ezért programot dolgozott ki közös múltunk feltérképezésére és megőrkítésére az „elbeszélte történelem” (oral history) módszer segítségével. Az „Emlékpontok” program elsődleges célja, hogy a XX. század történeteinek szemtanúit a középfokú oktatási intézmények tanulói segítségével, szaktanáraik felügyelete mellett felkutassa, és emlékeiket összegyűjtve, azokat a modern technika segítségével rögzítse, majd pedig rendszerbe szervezve elérhetővé tegye min-

denki számára. A program eredményeképp olyan virtuális emlékpontok, adatbázisok jönnek létre, amelyek a történelem-, valamint a társadalom- és politikatörténet oktatásának eredményes eszközei lehetnek. Az „elbeszélte történelem” módszere ezen túlmenően távlati társadalmi haszonnal is jár: erősíti a diákok helyi kötődését, előmozdítja történelemszemléletük formálódását, felébreszti társadalmi érzékenységüket. Európai Unió szakzsargonon élve az „Emlékpontok” program elősegíti a társadalmi kohézió megvalósulását.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség a jövő Új Magyarországnak megteremtése érdekében fontos feladatnak tartja a múlt feldolgozását, ezért ítélte támogatásra érdemesnek az „Emlékpont” programot is. Magyarország különösen büszke lehet erre a tervre, amely a múltat összekapcsolja a jelennek. Ilyen ötletet ugyanis egyetlen más ország sem fogalmazott meg.

Az audiovizuális emlékgyűjtést célzó „Emlékpontok” program projektgazdája a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány, a pályázat összköltségvetése 1,2 milliárd forint. A megvalósítás 2 esztendeje alatt mintegy 250 oktatási intézmény és helytörténeti műhely kapcsolódik be a munkába. Az emlékgyűjtésben több száz pedagógus és oktatási szakember, valamint az intézmények diákjai vesznek részt. A rögzített anyagok egy központi adatbázisba kerülve virtuális emlékpontokként szolgálnak majd közös történelmünk, közös kincsünk megértését és feldolgozását. Az „élő emlékezet” adatbázisa hatvan-hetven év történetét örökíti meg – egy önálló internetes portál segítségével – mindannyiunk számára elérhető módon.

900 millió forintos csalást hiúsítottak meg Elismerésben részesültek a Kaptár-modell leleplezői

A MAG – Magyar Gazdaságfejlesztési Központ tizenegy pályázati szakértője jutalmat kapott a csaknem egymillió forintos csalási kísérlet leleplezéséért.

Bajnai Gordon, önkormányzati és területfejlesztési miniszter felkérte a leleplezésben jelentős szerepet játszó MAG Zrt. vezetését, hogy mindazok, akik tevékenyen részt vettek az ellenőrzésben, anyagi elismerésben is részesüljenek. Tizenegy szakértő összesen 900 ezer forint rendkívüli jutalmat kapott.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) és a MAG-Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt. munkatársai jelentős, 900 millió forintos csalási kísérletet akadályoztak meg, melyet feltehetőleg 140, az ország legkülönbözőbb területein tevékenykedő vállalkozás részvételével próbáltak megvalósítani az eljárás alá vont személyek.

A pályázatok kivétel nélkül a kisebb összegű támogatást nyújtó GOP-2007-2.1.1/A jelű felhívás körébe tartoztak. A gyanút több egybeesés keltette fel: azonos megvalósítási hely megadása, azonos árajánlatot adó cégek megnevezése több cég esetében.

Az elkövetők vélhetőleg abban bíztak oktanul, hogy a pályázatok nagy száma miatt a hatóságoknak nem lesz elegendő kapacitása az ellenőrzésre. Sok cég az ellenőrzés bejelentése után rövid időn belül el is állt a pályázattól.

A vizsgálat lezárultával Bajnai Gordon önkormányzati és területfejlesztési miniszter ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a VPOP-nál.

Magyar találmányok külföldi iparjogvédelmi oltalmának támogatása

A Gazdasági és Közlekedési Miniszter nevében a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal pályázatot hirdet „A magyar találmányok külföldi iparjogvédelmi oltalmának támogatása” című pályázatra.

A támogatás célja a magyar gazdaság innovációs folyamatainak elősegítése, a versenyképesség növelése, az export bővítése a magyar találmányok külföldi iparjogvédelmi oltalmának előmozdításával.

Ennek érdekében a pályázat támogatja a kis- és középvállalkozások, magánszemélyek, közhasznú szervezetek, kutatóintézetek, oktatási intézmények találmányai, növényfajtái, használati mintái, formatervezési mintái tekintetében a külföldi iparjogvédelmi oltalmának megszerzését és fenntartását, illetve megújítását, valamint a külföldi iparjogvédelmi oltalommal kapcsolatos jogérvényesítést.

A pályázat célkitűzéseinek elérése érdekében a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap (a továbbiakban Alap) terhére a Nemzeti

Kutatási és Technológiai Hivatal 200 millió forintot biztosít. A támogatott pályaművek várható száma: 10-20 db/év.

A pályamű benyújtásának határideje: folyamatos, de legkésőbb 2009. december 31.

A részletes Pályázati Útmutató, valamint a pályamű beadásához szükséges egyéb dokumentumok és információk várhatóan 2008. április 10-én jelennek meg az NKTH honlapján.

A pályázattal kapcsolatban a következő kék számon kérhető felvilágosítás: 06-40-200-617.

Újra pályázhatnak a tőzsdére készülő vállalkozások

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium és a Budapesti Értéktőzsde folytatja 2005-ben elindított közös programját: olyan gazdasági társaságok részére hirdet pályázatot, amelyek részvényeik tőzsdei bevezetését tervezik.

A támogatás célja a tőkepiacon keresztül történő forrásbevonás ösztönzése, mely egyrészt nagyobb rugalmasságot, transzparens cégértékelést, részvényeik tekintetében pedig likviditást biztosít a cégeknek (tulajdonosaiknak), másrészt pedig bővíti a tőzsdei befektetési lehetőségeket, így az egész tőkepiacra pozitív hatást gyakorol.

A pályázat meghirdetésekor a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium a tőzsdei bevezetésre készülő vállalkozások támogatására 100 millió forintnyi keretösszeget különített el, de amennyiben ez szükséges, a keretet más forrásból kiegészítheti.

A támogatásra az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában székhellyel rendelkező gazdasági társaságok pályázhatnak, amelynek feltétele, hogy a pályázat benyújtását megelőzően a pályázó csatlakozzon a BÉT által létrehozott Tőzsdeképes Cégek Klubjához.

A támogatás visszafizetési kötelezettség nélküli végleges juttatást jelent, melynek mértéke a bevezetés igazolt költségeinek 50%-a, de maximum 25 millió forint.

A támogatás feltétele, hogy a pályázó által kibocsátott részvényeket 2009. május 31. napjáig bevezessék a Budapesti Értéktőzsdére, és a társaságok vállalják: a bevezetést követően legalább 2 évig a tőzsdén maradnak. A pályázatokat 2008. április 1. és október 17. között folyamatosan beadhatják a vállalatok, elbírálásuk folyamatosan történik. A pályázat lebonyolítását a GKM által megbízott közreműködő szervezet, a MAG-Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt. végzi.

A tőzsdei bevezetés feltételeivel kapcsolatban a BÉT igazgatója, Varga-Balázs Attila a 429-6855 telefonszámon, valamint a vargab@bse.hu e-mail címen ad felvilágosítást.

Tisztelt Olvasónk!

Jelen rovatunkat az Észak-Magyarországi Integrátor Alapítvánnyal karöltve indítottuk útjára azzal a céllal, hogy egy cikksorozat keretében bemutassuk a régiót, és annak fejlődési irányvonalait.

ÉSZAK-
MAGYARORSZÁG

Egy stockholmi konferencia tanulságai

Aláírták az Európai Klaszter Memorandumot

A klasztereknek az innovációs folyamatok élére kell állniuk, kohéziós erőt kell biztosítaniuk, és a folyamatok zászlóshajójává kell válniuk – szögezi le a januárban elfogadott Európai Klaszter Memorandum. A dokumentum kiemeli az ötletek új termékkel illetve szolgáltatásokkal alakításának fontosságát, piacosítását, mint fejlesztési prioritást.

A FOTÓ ILLUSZTRÁCIÓ

2008. január 22-23-án az innovációt és a klaszterfejlesztést állította fókuszba a stockholmi európai elnöki konferencia, mely a PRO INNO Europe kezdeményezés és a European Cluster Alliance tevékenységének sikere folytán jöhetett létre. (E két entitásról korábbi cikkeimben már írtam, jelen esetben az események továbbfejlődése folytán térek vissza hozzájuk.) A rendezéssel járó feladatokat Svédország és Szlovénia látta el a szlovén elnökség égisze alatt.

ÖSSZEHANGOLT POLITIKÁT SÜRGETTEK

A konferencia számos stratégiai kérdésre kísérelt meg választ adni, melyek között természetesen kiemelkedő szerepet tölt be a verseny- és innováció-képesség javításának problémaköre sikeres klaszterek által. A jelen lévő európai vezetők persze joggal siettek leszögezni, hogy bár a klaszterek hatalmas lehetőségként,

gazdasági potenciálként állnak mindannyiunk előtt, mégis tudatában kell lennünk a ténynek, hogy a potenciált csak akkor tudjuk teljes vagy minél nagyobb mértékben kihasználni, ha a politikáink összehangolására, illetve a hatékonyságra jóval nagyobb hangsúlyt fektetünk a jövőben. Ezeknek a lépéseknek a megtételéhez szándékszik hozzájárulni a konferencia a Klaszter Memorandum (European Cluster Memorandum) megfogalmazásával, mely egy egységes irányvonalat, stratégiai útmutatást vázol fel. Ezeknek az útmutatásoknak a megfogadása az európai tagállamok policy makerei számára igen nagy jelentőséggel bír – ezt nyomatékosítja az a tény is, hogy magán az egyébként zártkörű konferencián több, mint 400 európai politikai illetve szakmai vezető vett részt.

A MEMORANDUM SÚLYPONTJAI

Mit is mond ki tehát a European Cluster Memorandum, mint a konferencia gyümölcse és hogyan értékelhető mindez? A Memorandum mindenekelőtt siet leszögezni, hogy az innovációs és a piaci teljesítmény javítására, fejlesztésére már csak az életszínvonal fenntartása és növelése miatt is szükség van, nem is beszélve a nemzetközi versenyelőnyök kihívásáról, az USA-val és Ázsiával szembeni pozíció megerősítéséről. Itt a dokumentum különösen az ötletek új termékkel illetve szolgáltatásokkal alakítását, tehát piacosítását emeli ki, mint fejlesztési prioritást, azaz a legkiválóbb gyengeségeket ebben látták az elemzők. Persze ilyen esetekben a best practise-ek tanulmányozása, különösen ha az a versenytársaktól ered, a Memorandumban foglaltak megvalósítása mellett jelentős eredményeket hozhat. A bezárkózás ugyanis sohasem jó politika, szellemi értelemben sem, még akkor sem, ha most letettek az asztalra egy kerek, reményteli szakértői tanulmányt, amihez akár egész Európa csatlakozhat.

AZ INNOVÁCIÓ ÉLLOVASAI

A klasztereknek az innovációs folyamatok élére kell állniuk, kohéziós erőt kell biztosítaniuk, és a folyamatok zászlóshajójává kell válniuk. Nem lehetnek követők, mert az hosszú távon az ő és régiójuk versenypozícióját is veszélyezteti. Létre kell hozniuk, meg kell honosítaniuk az „open innovation” (nyitott innováció) üzleti attitűdét, amely csak az interszektoralis értelemben felfogott hálózatiság elvének fokozott érvényesítésével valósulhat meg. Ha ezt sikerül elérni, az már belépő az ötletek sikeresebb és hatékonyabb piacosításához.

Igen ám, de az nagyon nem mindegy, milyen piacosításról beszéljünk. Ismét hangsúlyoznom kell a Memorandum egyik lényegi megállapítását: a bezárkózás bármilyen zseniális terv ellenére is halálos. A válasz a miértre igen rövid: a globalizáció miatt. Ezért kell a klaszteren belül kialakított dinamikát egy a hazai, vagy

A FOTÓ ILLUSZTRÁCIÓ

még inkább a szűk regionális piacnál szélesebb horizontra kiterjeszteni. Keresni kell a kapcsolatot más klaszterekkel, más piacokkal nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt.

A K+F ÖNMAGÁBAN NEM ELEGENDŐ

Egy másik, korántsem kevésbé fajsúlyos kérdés a K+F probléma. Vajon igaz-e az a paradigma, mely szerint a több K+F automatikusan több innovációt fog eredményezni. Ma már nem csak a logika, hanem a tapasztalatok alapján is kimondhatjuk, hogy ez a tézis hibás. Az innovációnak ugyanis maga az input csak egy – bár nem elhanyagolható – része. Az, hogy lesz-e belőle termék, lesz-e piacoltatva az ötlet vagy maga a kutatási eredmény, az nagyrészt az input elérhetőségén múlik, valamint azon, hogy ki-nek tesszük elérhetővé illetve milyen igény, milyen kereslet vezérelte a létrejöttét és milyen gazdasági környezetben kerül alkalmazásra (itt lehet dinamizáló hatása a klasztereknek).

Mivel a klasztereknek innovációs és kompetitív szerepük van, ezért nem megengedhetők az olyan folyamatok, melyek torzítják a piacot. A klaszter nem kartell, nem szabad pusztán az összefogás elveit érvényesíteni benne. Ha a verseny-elem kivész belőle, elveszti erejét, szerepét és elkezdődik hanyatló korszaka. Az együttműködés tehát konstituáló erő, de nem egyedüli követelmény és nem csak a klaszterben részt vevő vállalatokat érinti, hanem például a kormányzati szektort is. A kormányzati szereplőknek is megváltozik e tekintetben a szerepe, ugyanis ők kedvező feltételeket kell, hogy teremtsenek és hátszínig, lobbierőt kell, hogy szolgáltatassanak a fejlődéshez, azaz biztosítsák bizonyos keretek között a piaci önmozgást.

REGIONALITÁS ÉS EURÓPAISÁG

Összességében tehát a klaszterek regionális szerepéből kell, mint bázisból, kiindulni, azonban emellett kívánatos, elengedhetetlen

a spill-over hatás érvényesülése ahhoz, hogy valóban virágzó klaszterről beszélhessünk. A regionális szerepből kifolyólag nagyon fontos a specializáció, amely a régió kapacitásainak kihasználását is segíti, valamint elősegíti a regionális identitás kialakítását. Ehhez európai szinten szükséges a kereskedelmi korlátok elmozdítása a kedvező környezet kialakítása annak érdekében, hogy a valóban interszektoriális együttműködés eredmény-orientáltabb formát ölthessen.

A Memorandum aláírói elkötelezték a mérhető eredményekre, mint kvázi indikátorokra alapozott stratégiák iránt, melyek hatása mindig értékelendő. Ebben nyújt segítséget a Cluster Observatory, melynek adatállománya és értékelő tevékenységére a jövőben is lehet számítani.

KLASZTER-PORTFÓLIÓK KIFEJLESZTÉSE SZÜKSÉGES

Európai szinten elkötelezettség mutatkozik továbbá olyan klaszter-specifikus stratégiák fejlesztésére, melyekhez európai, nemzeti és regionális szinten gazdasági programok és eszközök társulnak a specifikus regionális klaszterigények kielégítése céljából. Ez egyben affelé is mutat, hogy a transznacionális együttműködés klaszterek között erősíteni kell üzleti kapcsolatok illetve szolgáltatási platformok által.

A Memorandum sürgeti olyan klaszterfejlesztési portfóliók kialakítását, melyek segíthetnek kiaknázni a klaszterek közötti átfedések által kínált lehetőségeket illetve tükrözik a klaszter-szükségleteket azok adott életciklusához igazodva, ezen kívül pedig elősegítik a strukturális változásokat azon klaszterek esetében, amelyek elvesztették versenyelőnyüket. Fontosnak találja a dokumentum a cross-cluster kezdeményezéseket is, melyek tulajdonképpen olyan horizontális politikához kötődnek, amelyekhez megfelelő feedback mechanizmusok kapcsolódnak.

A TARTALOMHOZ A KERETEK

Az Európai Bizottság, a Régiók Bizottsága és a Befektetési Bank tekintetében pedig a klaszterek, klaszter-kezdeményezések minél hatékonyabb programok általi támogatásának szükségességére hívja fel a figyelmet a dokumentum. Mindemellett a kiegyensúlyozott fejlődés elősegítése érdekében továbbra is szükséges fenntartani illetve fejleszteni az olyan adatbázisokat, elemzéseket biztosító intézményeket, mint amilyen a European Cluster Observatory. Ezen keretek megteremtése mellett pedig még szükséges egy Tanácsadó és Monitoring Testület felállítása, amely figyelemmel követi a Memorandumban foglaltak megvalósulását. E Testületnek egyrészt korrekciós szerepe van, másrészt ajánlásokat tehet.

Dr. Bereznay Gábor

Miskolci Egyetem

Közigazgatási Jogi Tanszék

Ph.D. hallgató

ÉSZAK-
MAGYARORSZÁG

Tisztelt Olvasónk!

Jelen rovatunkat a Közép-magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökséggel karöltve hívjuk életre azzal a céllal, hogy beszámoljunk a régiót érintő legfontosabb kérdésekről.

Márciusban létrejött a kistérségi koordinációs hálózat

Projektgazdákat segítő hálózat indul

A hazai és uniós fejlesztések helyi támogatása érdekében szervezett, korábban több, átfedéssel működő tanácsadói hálózat integrálásával a Kormány a Kistérségi Koordinációs Hálózat (KKH) felállítását mellett döntött. A Közép-magyarországi régióban a Pro Régió Ügynökség keretein belül 2008. márciusában indult el a hálózat.

A kistérségi koordinációs hálózat célja

- az ÚMFT fejlesztési és a hazai területi alapú támogatások felhasználásának elősegítése,
- a kistérségek együttműködési tevékenységének fejlesztése,
- a hátrányos helyzetű kistérségek felzárkózásának gyorsítása.

A Hálózat központi irányító szerve a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségben működő Központi Fejlesztési Programiroda, mely a hálózat központi koordinációjával, szakmai irányításával kapcsolatos feladatokat látja el.

A Közép-magyarországi régióban a hálózat 22 fővel állt fel: valamennyi tervezési-statisztikai régióban regionális hálózati igazgató működik, munkáját 2 fős titkárság segíti. Régióknak 16 kistérségében 1-1, a hátrányos helyzetű Szobi Kistérségben további 1, Budapesten 2 koordinátor tevékenykedik. A Kistérségi Koordinációs Hálózat program fix regionális költségvetéssel rendelkezik, mely 22 hónapra mintegy 300 millió forint.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség az új hálózat kialakításakor a korábban már bevált működési megoldásokat megtartotta. Így a KKH egyrészt támaszkodik a régiók intézményrendszerére, a helyi szaktudásra és tervekre, ugyanakkor a központi fejlesztési célkitűzések megvalósításában országos szinten egységes gyakorlatot követ.

- Hangsúlyozottan figyelmet fordítunk arra, hogy a hálózat munkatársai a kistérségek fejlesztése szempontjából kiemelkedő szerepű kistérségi tanácsok életébe aktívan bekapcsolódjanak: koordinátoraink a kistérségi központokban, legtöbbször a kistérségi fejlesztési irodákban, az „Új Magyarország (ÚM) Ponton” tartják fogadóóráikat, de emellett egyfajta mobil ügyfélszolgálatként járják kistérségüket, személyes kapcsolatuk van ügyfeleikkel – munkájukat internet alapú szakértői rendszer támogatja.
- Felismerve azt, hogy a koordinátorok csak testre szabott és folyamatos képzés és tréningek révén képesek feladatukat ellátni, erre mindig és minden körülmények között kiemelt figyelmet fordítunk.
- Egyetlen koordinátor munkája sem lehet elég sikeres, ha egyedül dolgozik: a hálózat egy – a Nemzeti Fejlesztési Ügy-

nökséget, az egyes operatív programok irányító hatóságait, közreműködő szervezeteit és természetesen a Pro Régió Ügynökség társirodáit is egybefűző – komoly információs háttér támogatására számíthat.

A hálózat kiemelt feladata, hogy

- első kézből nyújtson hasznos információkat az aktuális, illetve a megnyíló hazai és európai uniós pályázati lehetőségekről önkormányzatoknak, civil szervezeteknek és vállalkozásoknak,
- gördülékenyebbé tegye a pályázók és a programokat végrehajtó intézmények közötti kapcsolattartást, gyakorlati válasszokkal támogassa a nyertes projektek gazdáit a fejlesztések megvalósítása során felmerülő problémák megoldásában.

A programról illetve az egyes kistérségek, kerületek koordinátorainak elérhetőségeiről, fogadónapjairól a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.nfu.hu), ill. a Közép-magyarországi régió honlapjáról (www.proregio.hu) tájékozódhat.

A FOTÓ ILLUSZTRÁCIÓ

Tisztelt olvasónk!

Jelen rovatunkat az Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökséggel karöltve hívtuk életre azzal a céllal, hogy beszámoljunk a régiót érintő legfontosabb kérdésekről.

Közép és Kelet-európai Informatikai Klaszter Konferencia

Közép és Kelet-európai Informatikai Klaszter Konferenciát rendeznek 2008. április 24-én Debrecenben az Észak-alföldi Informatikai Klaszter szervezésében.

Az ICT ágazatot az áru-, tőke- és munkapiacok globalizációja olyan kihívások és lehetőségek elé állítja, amelyre sok esetben nem tud egy kis- és középvállalkozás önállóan választ adni. A konferencia megpróbál újszerű válaszlehetőségeket feltárni, és az iparági vállalati együttműködések bemutatásával a „klaszterizáció”, a közös piaci fellépés előnyeit bemutatni. A konferencia a lehető legnagyobb mértékben gyakorlatorientált, az előadók a valós életből vett példákat mutatnak be a résztvevőknek a sikeres és sikertelen klaszterekről és partnerkezdemenyvezésekről. A konferencia két alapvető célcsoportját a gyorsan változó közép-kelet európai ICT ágazat informatikai vállalkozásai és a különböző gazdaságfejlesztő szervezetek szakemberei alkotják. A Konferencia helyszíne a debreceni Kölcsey Központ. A részletes program és további információk (beleértve a szálláslehetőségeket is) a konferencia honlapján érhetők el:

<http://www.itcluster.hu/itcluster/konferencia.html>

A regisztrációra az alábbi oldalon van lehetőség:

http://www.itcluster.hu/itcluster/reg_hun.html

A konferencia ingyenes, de a résztvevők száma korlátozott ezért indokolt az időben történő regisztráció. A konferencia minden előadását élőben közvetítik az Interneten. Bármilyen más részlettel kapcsolatban segít Kovács Zsigmond, Észak-alföldi Informatikai Klaszter, (52) 533 173, ziggy.kovacs@itcluster.hu

Az intelligens energia jegyében

A globális felmelegedés, az energiagazdálkodás és a megújuló energiák térnyerése napjainkban az egyik fő téma az Európai Unióban.

Az Intelligens Energia – Európa II (IEE II) az EU 2007-2013-ra vonatkozó energiahatékonyságot és megújuló energiákat ösztönző, nem technológiai jellegű tevékenységeket támogató pályázati programja. A program a Versenyképességi és Innovációs Keretprogram részét képezi, célkitűzése pedig olyan tevékenységek támogatása, melyek az európai energia piaci feltételeket ésszerűbbé teszik, melyek az innováció és jó irányú változások katalizátorai a tapasztalatok átadásának, a „best practice” terjesztésének, oktatásnak és képzésnek, az intézményi kapacitás növelésének, és az új európai szabványok kifejlesztésének eszközei felhasználásával. Az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség által 2008. március 13-án szervezett „Intelligens Energia a Jövőért” című komplex információs nap Magyarországon egyedülként többek között ezzel a programmal, illetve hazai pályázati lehetőségekkel és „jó gyakorlatokkal” foglalkozott.

Először a 7. Kutatási-, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogram Energia területét ismertette Houndeffo Erik, az FP7 Energia Nemzeti Kapcsolattartója, a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal munkatársa. Ezt követően az energiagazdálkodással és megújuló energiákkal kapcsolatos aktuális hazai pályáza-

tokkal, a Környezet és Energia Operatív Program kiírásaival ismerkedhettek meg az érdeklődők Prieszolóné Csomsztek Mária előadásában. Az Intelligens Energia Európa II. Program aktuális felhívásait De Oliveira Janeiro Vasco, a brüsszeli Versenyképességi és Innovációs Végrehajtó Hivatal (Agency for Competitiveness and Innovation – EACI) munkatársa mutatta be. Az Intelligens Energia Európa II Program gyakorlati oldalával is megismerkedhettek a résztvevők, hiszen először Fráter Miklós – Innoterm Energetikai és Környezetvédelmi Fejlesztő Kft – mutatta be a program keretében jelenleg is futó „Active Learning” projektjüket, majd pedig Valencia partnerrégióknak képviselőjében Manuel Irun Molina beszélt a spanyolországi tapasztalatokról.

A rendezvény ún. „Projekt Sarokkal” zárult, ahol a résztvevők a spanyol előadó vezetésével projektötleteikről, lehetséges partnerkapcsolatokról beszélhettek. A közel 100 fős rendezvényre érkeztek vendégek a régió kívülről, Észak-Magyarországról, Budapestről és a Dunántúlról is. A résztvevők sikeresnek értékelték az Információs napot, nagy ambícióval és sok ötlettel távoztak. Az előadások anyaga magyar és angol nyelven letölthető a www.eszakalfold.hu honlapról.

Pályázati lehetőség civil szervezetek számára

Az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség legújabb pályázatát „A régiós civil szervezetek infrastruktúrális feltételeinek fejlesztésére” írta ki. A támogatás célja, hogy a régió hátrányos helyzetű lakosai számára szolgáltatást nyújtó civil szervezetek fejlesszen tudják infrastrukturális hátterüket.

A non-profit szervezetek célcsoport számára nyújtott tevékenységnek részét képező képzési, foglalkoztatási, támogató tevékenység szintén támogatható. Az ingatlanvásárlás is lehetséges, de csak a projekt teljes költségének 10 százalékáig. A pályázaton főpályázóként non-profit szervezetek és non-profit gazdasági társaságok vehetnek részt, továbbá partnerként költségvetési szervek, oktatási és képző intézmények is részesülhetnek támogatásban. A pályázat meghirdetésekor a rendelkezésre álló keretösszeg 1,2 milliárd forint. Az elnyerhető támogatási összeg minimum 5 millió Ft, de maximum 80 millió Ft vissza nem térintendő támogatás, a tervezett beruházás összes elszámolható költségének legfeljebb 90%-a. A pályázatok 2008. május 31-től június 30-ig nyújthatók be postai úton az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht. címére: 4028 Debrecen, Simonyi út 14. A program száma: ÉAOP-2008-5.1.3. A pályázati dokumentáció elektronikus formában a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.nfu.hu) honlapjáról tölthető le.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.

Tel.: 52/ 501-000, E-mail: ropinfo@eszakalfold.hu, www.eszakalfold.hu

ÚMFT Infovonal: 40/ 638-638, www.nfu.hu

A norvég város, amely kitárta kapuit a kultúra előtt

Európa Kulturális Fővárosa 2008: Stavanger

Az Európa Kulturális Fővárosa címet 2008-ban két város, a norvégiai Stavanger és az angliai Liverpool viselhette. Két különböző város, de hasonló ambíciók: mindkét helyen a kulturális élet felpozícióba hozása, illetve a művészeti és a civil világ közelítése a cél.

A KEZDETEK

Stavanger városa 2001-ben nagy reményekkel vágott bele az Európa Kulturális Fővárosa cím elnyerésért indított pályázatba. Tudták milyen jelentőséggel bírhat, ha sikerül a címet megnyerniük, ezért már a kezdetektől fogva mindent megtettek a sikerért. Lelkesedésük az idő múlásával sem lankadt, sőt, idővel sikerült Oslót, Bergent, Trondheimet és több más norvég nagyvárost is jelöltségük támogatójának megnyerniük. A megérdemelt siker nem maradt el, 2004-ben az Európai Tanács Liverpool mellett Stavangert és a környező Sandnes régiót választotta Európa Kulturális Fővárosainak 2008-ra.

A NYITOTT KIKÖTŐ, A NYITOTT KAPU

A város mottójával az „open port” kifejezést választotta, amely angolul szabad kikötőt, norvégul pedig nyitott kaput jelent, és remekül szimbolizálja a szervezők legfőbb törekvését is, hogy szabad, pezsgő, minden kultúrára és művészetre nyitott városként otthont nyújtsanak a világ különböző pontjairól érkező művészeknek. Szó szerint is, hiszen szállást adnak a meghívott vendégművészeknek. Négy hétre Stavanger városába invitálják őket, hogy műveik bemutatása mellett a várossal és az ott lakókkal is mélyrehatóbban megismerkedhessenek.

Ez persze nem pusztán udvariassági gesztus, a szervezők elkötelezetten hisznek abban, hogy a kreatív elmék inspiráló hatással vannak egymásra, ezért különös hangsúlyt fektetnek arra is, hogy a művészek közötti kapcsolatteremtést elősegítsék. A cél, hogy helyi, regionális és nemzetközi szinten is meginduljon az együttműködés, amelynek eredményeként innovatív és sokszínű produkciókat láthatna a közönség.

A CIVILEK BEVONÁSA – AVAGY A KULTÚRA MINDENKÉ

A szervezők tervei szerint az általuk hirdetett nyitottság nem csak a szűk értelemben vett kulturális területeken valósul meg, hanem globálisan is. Azt remélik, hogy minél több embert tudnak rábírni a programokon való aktív részvételre, illetve, hogy azok számára is lehetőséget biztosíthatnak kreativitásuk kibontakoztatására, akik azelőtt ezzel sosem kísérleteztek. Biztató előjel, hogy a művészetek iránt érdeklődő, de nem a kulturális szférában dolgozó állampolgárok bevonása a programokba, illetve azok szervezésébe már a kezdetektől fogva sikeresen működik: például 2005-ben, a Kulturális Főváros cím elnyerését követően kiírt pályázatra több mint 700 projektterv érkezett magánszemélyektől.

A MEGNYITÓ ÉS A TOVÁBBI PROGRAMOK

Az Európa Kulturális Fővárosa cím jegyében zajló programsorozat 2008. január 12-én, ünnepélyes megnyitóval vette kezdetét Stavanger városában. A nyitóünnepélyen számos nemzetközi meghívott, valamint Rogaland térség 26 régiójának művészei léptek színpadra a kulturális sokszínűség és a programokon való aktív részvétel fontosságát hangsúlyozva. Az indulást a szervezők abszolút sikerként könyvelhették el, Stavanger városközpontjában több mint 50.000 ember gyűlt össze, hogy személyesen is részese lehessen az eseménynek.

Kulturális programokban természetesen az elkövetkező időszakban sem lesz hiány: tíz városban, több mint 50 helyszínen várják a közönséget a legkülönbözőbb táncbemutatókra, zenei programokra, kiállításokra és színházi előadásokra. Kiemelkedő programnak ígérkezik a belga Muziektheater Transparant társulat zenés színházi bemutatója, az Inbal Pinto izraeli táncársulat fellépése, illetve a dél-afrikai Handspring Puppet Company előadásai.

Az év során több művészeti ágat és témát érintő konferenciákra és műhelyekre is várják a résztvevőket, valamint számos találkozóra is sor kerül, melyeken a művészeket és a műkedvelőket, a fiatalokat és az időseket hozzák össze a szervezők. Az építészeti kedvelők számára a „Norwegian Wood” elnevezésű, a környezet-

tudatos építkezést középpontba állító projekt lehet a legnagyobb érdekesség, mely a faanyagot nagy mértékben használó norvég építészet újításaira, és a környezetvédelemre irányítja a figyelmet.

FINANSZÍROZÁS

Stavanger városát kezdetben többen vádolták azzal, hogy annak ellenére pályázik Európai Kulturális Főváros elismerésre, hogy nincs is igazán szüksége a címmel járó anyagi juttatásokra. Tekintve hogy eleve gazdag térségről van szó, egyesek megkérdőjelezték, hogy helyes-e a régióknak ítélni a címet, ahelyett, hogy inkább egy kevésbé fejlett városnak adnák azt, és a velejáró gazdasági fellendülés lehetőségét. Stavanger azonban kitartott az elképzelése mellett és sikerült a városi tanács illetve Sadnes városa és Rogaland térség támogatását is megnyernie, ami összesen 100 millió norvég korona anyagi hozzájárulást jelentett. Ezzel a biztos háttérrel került 2003-ban a norvég parlament elé a pályázat tervezete, ahol a jóváhagyást követően a város további 100 millió norvég koronányi támogatásra is ígéretet kapott. A szervezőknek sikerült több neves norvég vállalatot is szponzornak megnyerniük, többek között a Stavanger Aftenbladet és a Total E&P Norge AS cégesoportot is, amelyek az együttműködés fejében maximálisan egyenként 12 millió norvég korona támogatás biztosítására tettek ígéretet. Az európai uniós támogatással együtt a város kb. 300 millió norvég koronányi keretből (kb. 38,4 millió euró) gazdálkodik.

TERVEZETT ESEMÉNYNAPTÁR – FONTOSABB KONFERENCIÁK

- 2008. április 25-27.: NORUT konferencia a multikulturalitás hatásáról a művészekre és művészetekre
- 2008. június 26–29.: OPUS konferencia arról, hogyan formálja a közösségi tér az építészetet és a design
- 2008. június 30–július 1.: gasztronómiai konferencia
- 2008. szeptember 10–12.: a Nobel békedíjasok találkozója
- 2008. november 12–16.: „Norwegian Wood” konferencia a környezettudatos építészetéről (az azonos nevű és témájú projekt összegzése)

BŐVEBB INFORMÁCIÓ:

A KultúrPont oldalán:

<http://www.kulturpont.hu/stavanger>

Stavanger programsorozatának honlapja:

<http://www.stavanger2008.no/>

UNIÓS ÉRTESÍTŐ – HATÁROK NÉLKÜL

Az uniós támogatásokban egyre hangsúlyosabb szerepük van a szomszédsági programoknak, határon átnyúló pályázati lehetőségeknek. Ezzel párhuzamosan egyre több szomszédos országban nyílnak meg vagy bővülnek uniós pályázati programok.

A fentiekre tekintettel az *Uniós Értesítő* – az Adaptatio Kft. szakmai együttműködésével – hónapról hónapra beszámol a Romániában, Szerbiában, valamint Szlovákiában megvalósuló EU-támogatásokról, fejlesztésekről, elsősorban az ott élő magyarságot is érintő programokról és lehetőségekről.

UNIÓS ÉRTESÍTŐ

AZ ELSŐ SZAKLAP AZ EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSOKRÓL

ROMÁNIA

az ADAPTATIO szerkesztésében

Uniós források hatékony lehívása

Megalapították a Közép-Erdély Közösségfejlesztési Egyesületet

Új régiós szervezettel gazdagodott a 7. számú, Középerdélyi Fejlesztési Régió 2008. január 23-án, amikor is Marosvásárhelyen hat megye – Brassó, Fehér, Hargita, Kovászna, Maros, Szben – képviselői aláírták a Közép-Erdély elnevezésű Közösségfejlesztési Egyesületet létrehozó alapító szabályzatot.

E lépés lehetővé teszi, hogy az együttműködés jegyében európai uniós alapokat hívhassanak le olyan közös érdekeltségű, közhasznú tevékenységek támogatására és európai szintre emelésére, mint amilyen például a sürgősségi beavatkozások folyamatban lévő korszerűsítése és átalakítása is.

Hargita megye önkormányzata még a múlt év októberében határozatban (146 sz./2007) döntött a csatlakozásról és egy minimális önrész befizetéséről.

„Ma még igen sok tekintetben a megyei önkormányzatoknak nincs a hatáskörükben egyik-másik tevékenység koordinálása” – nyilatkozta az alapító ülés után *Bunta Levente*, a Hargita megyei tanács elnöke, aki egyike az egyesület alapító kezdeményezőinek. Hozzátette: „Látva a fokozódó társadalmi szükségletet, számos esetben – most éppen a sürgősségi beavatkozásokéban – keressük a lehetőséget a cselekvésre. Gyakorlatilag azt a munkaeszközt hoztuk létre az egyesület révén, amelyiken keresztül lebonyolítjuk a sürgősségi beavatkozások programját is. Mentőszolgálatról, rohammentőkről, továbbá a hozzájuk csatlakozó tűzoltó alakulatokról van szó, akik egy új szervezési formában remélhetőleg közelebb kerülnek az önkormányzatokhoz. A tűzoltóságokat demilitarizálják, átalakítják, összevonják a polgárvédelemmel, s megyénként erős sürgősségi felügyelőségeket hoznak létre. Mostani találkozónkon már helyet szorítottunk a hegyimentőknek is, ők kezdetben nem szerepeltek az eredeti elkép-

zelésben. Hargita megyében a hegyimentést önkéntes csapatok bevonásával szervezzük meg, viszont az egész mentőtevékenységre kiterjedő pályázatunk révén próbálunk nekik is uniós forrásból rendes felszerelést beszerezni.”

„Több millió eurós pályázatról van szó, s úgy tűnik, legesélyesebb pályázataink egyike lesz, amennyiben eredményesen tudunk együttműködni. A pályázati programra két éves kifizési időt számítunk, az első négy mentőautó és az első két tűzoltókocsi már az idén szolgálatot teljesíthet megyénkben. Felszereltségünk ugyanis még távol áll a szükségstől, az európai normákat és szintet figyelembe véve. Ha arra gondolok, hogy Etédig két és fél óra alatt lehet leghamarabb eljutni a megye központjából, s akár a városban is tíz perc fölötti időbe kerül, amíg a mentő kiszáll, akkor nem beszélhetünk időbeni mentésről és megfelelő felszereltségről. Igaz, hogy ma már lényegesen jobban állunk, mint a rendszerváltáskor, de mi nem azokat az állapotokat vesszük elvárás szintnek, hanem az európai normákat, a lakosság igényeit.

Pályázati részvételünk igen előnyös, nem kell mélyen nyúlunk a zsebünkbe, s bízom benne, hogy millió euró feletti összeget tudunk Hargita megyébe hozni a sürgősségi szolgálatra, ehhez képest a megye költségei alig 2-3 százalékos szintre tehetőek. Az elosztást illetően, Hargita megye elnökeként, bármennyire is jó viszonyban vagyunk a Maros megyeiekkel, kértem azokat a biztosítékokat, hogy például a közbeszerzésnél, az áru kiválasztásánál embereink ott lehessenek, és rálátásunk legyen arra, hogy a legmegfelelőbb eszközöket kapjuk. Fontos körülmény, s ez a mai világ lényege, hogy mindenütt jelen legyünk, ahol rólunk van szó, tudjunk felelni a közös gondokért és az esetleges mulasztásokért is.”

Hulladék – menedzsment

Környezetvédelmi befektetési program uniós pénzből

A szennyvíz- és a hulladékgazdálkodás fejlesztését uniós pénzekből támogató, 36,60 millió eurós befektetési program indul, ennek lényegi elemeit *Borbély László* és *Korodi Attila* mutatta be Bukarestben

A fejlesztési, középítkezési és lakásügyi, illetve a környezetvédelmi tárca vezetői elmondták: a két minisztérium által közösen elindított, a 2006-os Phare-program keretében finanszírozandó befektetési program összértéke 36,60 millió euró, melyből 27,45 millió euró

viszsa nem térítendő uniós támogatás. Az 50 ezer lakos alatti települések szemételepeinek, valamint szennyvíztisztító hálózatának fejlesztését támogató programban mind a nyolc hazai fejlesztési régió részt vesz. A régióként megpályázható összeg 4 millió euró. Egy-egy terv vissza nem térítendő támogatása százezer euró és egymillió euró között mozoghat, a pályázó önkormányzatok a terv összértékének 10 százalékával járulnak hozzá a befektetéshez.

Borbély László elmondta: a mostani az uniós pénzek hatékony felhasználásának éve lesz, mert 2006-ban és 2007-ben megfelelően előkészítették az uniós források lehívásának előfeltételeit, a központi költségvetésből 60 millió eurót adtak több mint 290 terv előkészítésére.

A Regionális Operatív Program keretén belül az önkormányzatok összesen 91 pályázatot nyújtottak be. Ezek a tervek különböző elbírálási fázisban vannak, összértékük egymillió euró. 2011-ig folytatódik a Phare-előcsatlakozási alapok lehívása is – mond-

ta Borbély. Hangsúlyozta: a közeljövőben fontos az önkormányzatok programmenedzselési kapacitásának növelése, a helyi munkaerő képzése.

2018-ig Románia a hulladék-menedzsment, valamint a szennyvíz-gazdálkodás területeinek fejlesztését tekinti fő feladatnak – közölte Korodi. Emlékeztetett, hogy a jelenleg működő 1300 víztisztító üzem több mint 63 százaléka nem felel meg az európai szabványoknak. Rámutatott: 47 helység – köztük Bukarest, Krajova és Galac – szennyvize bármilyen előzetes tisztítás nélkül kerül vissza a folyóvizekbe. Elmondta, 2018-ig országosan 9,5 milliárd eurót kell befektetni, ebből 5,7 milliárd eurót a víztisztító-, 3,5 milliárd eurót pedig a csatornázási rendszerek felújítására vagy kiépítésére szánnak. A miniszter felhívta a figyelmet arra is, hogy Románia évente mintegy 36,7 millió tonna hulladékot kezel, ez napi százezer tonna hulladékot jelent.

– munkatársunktól –

UNIÓS ÉRTESÍTŐ

AZ ELSŐ SZAKLAP AZ EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSOKRÓL

S Z E R B I A

az ADAPTATIO szerkesztésében

Lendület vagy kétségbeesés?

Brüsszel balkáni dobása

Nézőpont kérdése, vajon az uniós balkáni politika újabb lendületet lépésének, vagy utolsó kétségbeesett „megtérítési” kísérletének tekintik-e az Európai Bizottság „balkáni csomagját”. Az időközben szükségessé vált szerbiai parlamenti választás mindenesetre hamarosan alkalmat nyújthat első megmértetésére.

Tény, hogy a brüsszeli kezdeményezés minden korábbinál kézzelfoghatóbb módon igyekszik a térségnek olyan konkrét tételeket nyújtani, amelyek könnyen lefordítható előnyöket biztosíthatnak az ott élők számára. Egyúttal nem nehéz felfedezni bennük az EU 1999 óta jelen lévő azon törekvését, hogy konszolidálja, alkotóelemeiben megbékítse és fokozatosan magához kötve új fejlődési pályára állítsa az egész nyugat-balkáni régiót.

Azt lehetne hinni, hogy az unió voltaképpen már mindent bevetett. Már 2003-ban Szalonikiben felkínálta a különböző együttműködési formák egymásra épülő fokozatait, hangsúlyozottan beleértve a majdani EU-tagga válás távlati lehetőségét is. Mindezek egyaránt kínálnak kereskedelmi kedvezményeket és rendszeres politikai párbeszédet. Meg persze pénzt, még hozzá rengeteget: kezdve a balkáni háborúkat követő felajánlási konferenciák bőkezű csekkjeivel, folytatva a különböző támogatási alapok sok százmillió keretével.

Ennek fényében talán érthető, ha uniós körökben sokan frusztrációval tekintenek a várt megbékélés és konszolidáció akadozásaira. Arra, hogy Boszniában éveken át nem tudnak egy rendőrségi reformot tető alá hozni, Macedóniában hónapokon át lényegében működésképtelen a parlament, és még a leginkább élenjáró Horvátország is határkérdésben szít vitákat Szlovéniával, veszélyeztetve ezzel saját csatlakozási tárgyalásai sima menetét. Mindehhez jött Koszovó kérdése, amelynek fényében az (eddig) szerb kormány már az Európai Unióval esedékes stabilizációs szerződés aláírását is elutasította, miközben fokozott önállósodásra ösztökélte a boszniai és a koszovói szerbeket. Cserébe a

boszniai vezetés képtelen biztosítani a szerb menekültek zavaratlan visszatérését. Törésvonalak látszólag minden fronton.

A helyzet kritikus. Ha a nemzetiségi dominók újra elkezdnek dőlni a térségben, ha Szerbia gazdasági (energetikai!), politikai és katonai értelemben egyaránt Moszkvához közelít, akkor ezek a törésvonalak újra szakadékokká szélesedhetnek, a széttartás önmagát gerjesztő eskalációja mellett. Az első reakció uniós körökben helyenként már-már a tanácstalanság volt. Pénzt már adtak. Politikai kapcsolatokat már adtak. Tagsági jövőképet már adtak. Mit lehet még? Nos, mindezekhez képest is állt elő újabb csomagjával az Európai Bizottság. Ez szabad vízummentesség kitérő kifizetését kínálja a térség államainak, sok százmillió projekt támogatását kezdeményezi a helyi közlekedési hálózatok – szomszédos régiókban élő embereket, vállalkozásokat összekapcsolni hivatott érrendszerek – megteremtésére, alkalmat adva egyúttal arra is, hogy ezeket az európai rendszerekre csatlakoztassák. Emellett uniós oktatásba és kutatásba vonna be a régióból pályázó jelölteket, miközben további forrásokkal támogatná a civil szféra megerősödését.

Ezek már nem pátozok. A hétköznapi életben megtapasztalható konkrét intézkedések lehetnek. Kérdés, hogy az összes korábbi kezdeményezéssel és lehetőséggel együtt kínálnak-e annyi megtartó erőt, hogy az érintett népek, országok és politikai elitiek végül bennük lássák a tényleges prioritást.

Szerbiában éppen a napokban jutott odáig a kérdés feszegetése, hogy azt már nem viselte el a kormány amúgy is törekény koalíciója. Hamarosan választások lesznek. Néhány hete még Európa-parti politikust választott elnöknek az ország. De az még Koszovó függetlenedése előtt történt. Azóta már ezen is túl vagyunk. Mindezek fényében kell az újabb voksoláson mindannak, amit az EU kínálni tud, meghatározó súlyt képviselnie. Talán éppen a bizottsági csomag segíthet az európai oldalon tartani a mérleget? Nem lesz könnyű, de nagyon fontos volna.

Választás

Uniós ígéretek a vonakodó szerbeknek

Várhatóan május 11-én idő előtti választásokat tartanak Szerbiában, miután Belgrádban hivatalosan is bejelentették a kormány föl-oszlását. *Vojislav Kostunica* koalíciós kabinetje alig tíz hónapot ért meg, és most a megfigyelők szerint elsősorban a Koszovó elvesztése nyomán és az EU-val való kapcsolatokról kialakult belső ellentétek következtében omlott össze. Az Európai Unió abban bíz, hogy az eljövendő voksoláson a szerbiai szavazók az EU mellett elkötelezett pártokat támogatják majd – reagált a hírre *Dimitrij Rupel*, a közösség soros elnökségét ellátó Szlovénia külügyminisztere a Reuters szerint.

Kostunica azt követően jelentette be, hogy feloszlítja kormányát, hogy nem tudta kikényszeríteni a döntést arról, hogy Szerbia függessze fel a kapcsolatokat az unióval Koszovó függetlenségének elismerése miatt. *Boris Tadicra*, a múlt hónapban ismét

megválasztott szerb államfőre hárult a feladat, hogy bejelentse a belgrádi parlament feloszlását és az újabb választások időpontját. A *Bloomberg* szerint Tadic a B92 tévéállomásnak nyilatkozva azt állította, hogy a szerb kormány nem a Koszovó miatti egyet nem értés, hanem az EU-integráció ügyében kialakult feszültségek következtében omlott össze.

Az unió tagállamai részéről több politikus is arra biztatta a szerbeket, hogy válasszák az európai integráció útját. Ilyen szellemben nyilatkozott *David Miliband* brit külügyminiszter, valamint *Benita Ferrero-Waldner*, az Európai Bizottság külügyi biztosa is, aki könnyebb vízumeljárást és más kedvezményeket, így az ösztöndíjak megduplázását és korszerűbb közlekedési összeköttetést ígért a szerbeknek.

– munkatársunktól –

Ismertették a pályázatokat

Eurómilliók keresik szerencsés gazdájukat

Közös sajtótájékoztatón mutatta be az oktatásügyi, a környezetvédelmi és az építésügyi miniszter az uniós alapok most kiírt pályázati felhívásait. A Regionális Operatív Programok kategóriáján belül oktatási intézmények kiépítésére és felújítására a 2013-ig tartó hétéves időszakban 410 millió euró (közel 14 milliárd korona) áll rendelkezésre. A költségek 85%-ára ad vissza nem térítendő támogatást az EU, 10%-ot az állam, 5%-ot a község áll.

A környezetvédelmi operatív program szlovákiai költségvetése 1,8 milliárd euró (közel 61 milliárd korona) – ennek közel fele árvízvédelemre van elkülönítve. A pályázatok beadására 3-5 hét áll rendelkezésre, a minisztérium pedig további 35 hétig fogja őket kiértékelni. Az építésügyi és régiófejlesztési minisztérium honlapján minden szükséges információt megtalálhatnak az érdeklődők.

A nagy cégek osztoznak az agrártámogatásokon

Hátrányosan érintik a kistermelőket az új feltételek

Az Európai Bizottság is kifogásolja azokat a kritériumokat, melyek alapján a mezőgazdasági minisztérium el akarja bírálni a fejlesztésre benyújtott pályázatokat – állítja *Simon Zsolt* (MKP) volt szakminiszter, parlamenti képviselő. Szerinte a kritériumok elsősorban a nagy mezőgazdasági vállalatoknak kedveznek, egy részét pedig mintha egyenesen a baromfifenyésztő nagyvállalatoknak írták volna.

Simon Zsolt szerint a minisztériumnak át kell értékelnie a feltételeket. „Ez ugyan még egy hónapos késést okoz, de inkább most késünk, mintsem az Európai Bizottság függessze fel a támogatások átutalását 2009-ben a nem megfelelő elbírálás miatt” – jelentette ki az exminiszter. Úgy véli, hogy a hazai kritériumok azt is lehetővé teszik, hogy elméletileg 140 cég osztozzon a rendelkezésre álló 16 milliárd koronán, egy pályázatra ugyanis akár 3 millió euró, mintegy 100 millió korona is kifizethető.

Még csak a pályázatok elbírálásának szempontjait hozták nyilvánosságra, a pályázati felhívás még várat magára, ahhoz előbb

egy módszertani útmutatót is el kell készíteni. Ez azt jelenti, hogy a mezőgazdasági vállalatok eddig még egyáltalán nem pályázhattak az unió 2007–2013-as költségvetési időszakában felhasználható támogatásra. A mezőgazdasági minisztérium legalább egyéves késésben van, pedig az előző kormány már 2006 májusában elfogadta a Vidékfejlesztési Tervet, amit Brüsszelbe is elküldött informális egyeztetésre. Az unió ezt elfogadta, de a 2006 júliusi kormányváltás miatt leállt az egész folyamat. A Fico-kormány megkísérelte újrafogalmazni az egész dokumentumot, ki akarták venni belőle a védett területeket és a Natura 2000-be tartozó területeket, ami nem sikerült az unió ellenállása miatt. Ezzel azonban késik az egész folyamat, a jelenlegi kormány csak 2007 márciusában fogadta el az új Vidékfejlesztési Tervet, és csak ezt követően nyújtotta be az Európai Bizottsághoz. Az elfogadási folyamat nagyon sokáig, egészen november 20-áig tartott, a pályázat kiírásáról döntő monitorbizottság pedig

csak idén január 14-én ült össze először. S hogy mikor lesz ebből pénz? Ha január végéig megszületik a módszertani útmutató, és kiírják a pályázati felhívást, akkor még további 60 napot kell hagyni a pályázatok elkészítésére. Mivel 2005 óta új pályázati lehetőség nem volt fejlesztésre, várható, hogy több ezer pályázat érkezik be. Ismerve a kifizető ügynökség szakmai hátterét, a legnagyobb jóindulattal is azt kell mondanom, hogy 5–6 hónap kell a beérkezett pályázatok kiértékeléséhez, elbírálásához. Ha tehát április elsejétől elkezdődik az értékelés, akkor legkorábban szeptemberben várható eredmény. Ezt követően megkötik a szerződéseket, majd kérhetik a támogatás átutalását. Ez további 2–3 hónapot igényel, a mezőgazdászok tehát a 2007–2013 között igénybe vehető támogatásokból legkorábban csak 2009 elején kapják meg a támogatást. A folyamat több mint egy évet késik, és ezért egyértelműen a Fico-kormány a felelős – nyilatkozott Simon Zsolt.

Az értékelés egyik pontja kimondja, hogy a támogatás mértékének meghatározásában a vállalkozás tavalyi bevétele a meghatározó: a támogatás összege legfeljebb a tavalyi összbevételének 50 százaléka lehet. Ez a feltétel annyit jelent, hogy az jár jobban, aki adott területre átszámítva több állatot tart. Ez alapján azokban a kisgazdaságokban, melyekben nincs állattenyésztő-telep, a faluhoz közel gazdálkodik, és ezért az önkormányzat nem engedé-

lyezi számára, hogy sok állatot tenyészten, nagyon nehéz jó eredményt elérni. Ha figyelembe vesszük azt is, hogy más forrásból évi 2,5 milliárd korona külön támogatást kapnak az állattartással foglalkozó gazdaságok, akkor végképp logikátlanak tűnik, hogy a fejlesztési támogatások előosztásánál is előnyt élveznek. A kritériumok a kisvállalkozások mellett hátrányosan érintik azokat a vállalkozókat is, akik agro-ökológiával foglalkoznak, vagyis környezetvédelmi szempontokat is figyelembe vesznek a gazdálkodás során, mivel nekik számolniuk kell a környezetvédelmi minisztérium korlátozásaival is.

Azzal kapcsolatban, hogy megfelelnek-e a kritériumok a brüsszeli elvárásoknak, Simon Zsolt közölte: „Bizonyos mértékben ezek ellentétesek az uniós agrárpolitikával, mivel az a termelés megőrzéséről, a minőség és a feltételek javításáról szólnak, tehát a környezetvédelmet, az állategészségügyi feltételeket helyezik előtérbe. A szlovákiai kritériumok azonban a termelés növelésére ösztönöznek, hiszen az kap több pontot, aki több állatot tart, aki nagyobb építkezési beruházást tervez. Azt nem hiszem, hogy Brüsszel beleszól az értékelési rendszerbe, de a vidékfejlesztési tervet ott hagyták jóvá. Fennáll azonban az a veszély, hogy megállíthatják a támogatások folyósítását, ha azt látják, hogy ez a termelés növekedéséhez vezet.

– munkatársunktól –

PÁLYÁZATÍRÁS, TANÁCSADÁS

- Pályázati tanácsadás: pályázatfigyelés, pályázatírás, pályazatkészítés
- Szakértői tevékenységek, fejlesztési tervek, megvalósíthatósági tanulmányok
- Képzések, konferenciák, információs napok, pályázat-előkészítő tréningek
- Tájékoztatás: uniós pályázati információk magyar nyelven, szakmai kiadványok terjesztése: Uniós Értesítő
- Eupalyazat – az első magyar nyelvű pályázati portál, ahol az összes helyi, uniós és magyarországi kiírás elérhető

 Románia **Szlovákia** **Szerbia**

Az ADAPTATIO cégcsoport magyarországi tapasztalatokra építve két éve kezdte el tevékenységét a fenti országokban. Elsődleges feladata minél több határon túli magyar szervezet eredményes pályázati tevékenységének az elősegítése, valamint a helyi pályázati szakemberhálózat kiépítése.

ADAPTATIO-E S.R.L.

540349 Marosvásárhely,
Lamaitei 25/10
Tel: +40-745-265759
info@adaptatio.ro
www.eupalyazat.sk

ADAPTATIO-F S.R.O.

Tel: 0908/663-492
+421-/35790-40-37
info@adaptatio.sk

www.eupalyazat.ro

ADAPTATIO-D d.o.o.

24400 Zenta,
Szép u. 15.
Tel: +381-64-160-4686
info@eupalyazat.co.yu
www.eupalyazat.co.yu

MINDEN, AMI PÁLYÁZAT, MAGYARUL